

Standardy realizacji zadań ośrodków adopcyjnych

Opracowane na podstawie:

1. Konwencji o prawach dziecka (Dz.U. z 1991r. Nr.120, poz. 525, z późn. zm.).
2. Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2082).
3. Ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.).
4. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.).
5. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka (Dz.U. Nr 272, poz. 1610).
6. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2015 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy (Dz.U. poz. 1303).
7. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 213).
8. Obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2013 r. w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (M.P. poz. 850).
9. Obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2013 r. w sprawie wyznaczenia ośrodka adopcyjnego właściwego do prowadzenia

centralnego banku danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie (M.P. poz. 851)

w celu:

- pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej, zgłoszonemu do ośrodka adopcyjnego, w znalezieniu dla niego rodziny,
- zapewnienia dziecku warunków życia w prawidłowo funkcjonującej rodzinie adopcyjnej, zaspokajającej jego potrzeby psychiczne, fizyczne, społeczne, moralne i duchowe, kształtującej osobowość dziecka i gwarantującej jego prawidłowy rozwój, poprzez odpowiedni dobór rodziców adopcyjnych,
- pomocy kandydatom na rodziców adopcyjnych w świadomym podjęciu decyzji o adopcji, a także w profesjonalnym wsparciu rodziny w okresie postadopcyjnym,
- podniesienia jakości pracy i wprowadzenia jednolitych zasad funkcjonowania ośrodków adopcyjnych

ustala się Standardy realizacji zadań ośrodków adopcyjnych.

Standardy pracy ośrodków adopcyjnych dotyczą:

1. Dziecka w procedurze adopcyjnej.
2. Zasad procedury adopcyjnej.
3. Nadzoru ośrodka adopcyjnego nad przebiegiem osobistej styczności dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych.
4. Warunków sporządzania wywiadu adopcyjnego.
5. Dokumentacji prowadzonej przez ośrodki adopcyjne.
6. Kadry, wyposażenia i warunków lokalowych ośrodka adopcyjnego.

Standardy obowiązują w procedurze adopcyjnej małżonków oraz osobę samotną, chcącą adoptować dziecko.

Część 1

Dziecko w procedurze adopcyjnej

Część ogólna

1. Adoptować można osobę małoletnią, która ma uregulowaną sytuację prawną pozwalającą na adopcję, tylko dla jej dobra.
2. Adopcja następuje na podstawie orzeczenia sądu.
3. Do adopcji wymagana jest zgoda dziecka, które ukończyło trzynaste lat oraz jego wysłuchanie przez sąd.
4. Sąd powinien wysłuchać dziecko, które ma być adoptowane, gdy nie ukończyło ono lat trzynastu, jeżeli dziecko jest zdolne pojąć znaczenie adopcji.
5. Sąd może wyjątkowo orzec adopcję bez zgody dziecka, które ma być adoptowane lub bez jego wysłuchania, jeżeli nie jest ono zdolne do wyrażenia zgody lub jeżeli z oceny stosunku między dzieckiem a przyszłym rodzicem adopcyjnym wynika, że uważa się ono za dziecko adoptującego, a żądanie zgody lub wysłuchanie byłoby sprzeczne z dobrem dziecka.
6. W wyniku adopcji powstaje między dzieckiem a rodzicami adopcyjnymi taki stosunek i więzi, jak między dziećmi a rodzicami biologicznymi.
7. Dziecko adoptowane nabywa prawa i obowiązki wynikające z pokrewieństwa w stosunku do krewnych rodziców adopcyjnych.
8. Po adopcji ustają więzi między dzieckiem a jego biologicznymi rodzicami i krewnymi, w tym prawa i obowiązki dziecka adoptowanego wynikające z pokrewieństwa względem jego krewnych naturalnych, jak również prawa i obowiązki tych krewnych względem dziecka.
9. Po wydaniu przez sąd postanowienia o osobistej styczności dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych, z chwilą zmiany miejsca pobytu dziecka, ma ono prawo do zabrania ze sobą ważnych dla siebie przedmiotów, m.in.: pamiątek, zdjęć, zabawek i innych rzeczy, z którymi dziecko jest emocjonalnie związane. Rodzice adopcyjni powinni szanować decyzję dziecka w tym zakresie.

10. Adopcja, która spowoduje zmianę dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka w Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie, może nastąpić jedynie wtedy, gdy tylko w ten sposób można zapewnić dziecku odpowiednie środowisko rodzinne.

Zgłoszenie dziecka do ośrodka adopcyjnego

11. Po powzięciu przez ośrodek adopcyjny informacji o dziecku, uzasadniającej zakwalifikowanie dziecka do adopcji, ośrodek adopcyjny wpisuje dane dziecka do Rejestru Dzieci Zgłoszonych do Adopcji oraz podejmuje następujące działania:
- a) występuje, w zależności od miejsca pobytu zgłoszonego dziecka, do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej bądź dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego o przekazanie kompletu opinii, informacji oraz dokumentacji dotyczącej dziecka, określonych w art. 139a ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, chyba że są one już w posiadaniu ośrodka adopcyjnego,
 - b) podejmuje działania mające na celu ustalenie sytuacji prawnej zgłoszonego dziecka, chyba że sytuacja ta wynika z przekazanych informacji lub dokumentów,
 - c) zwraca się do właściwej instytucji o przekazanie informacji oraz dokumentów niezbędnych dla prawidłowej i pełnej oceny sytuacji zgłoszonego dziecka, chyba że sytuacja ta wynika z przekazanych informacji lub dokumentów,
 - d) sporządza Kartę Dziecka, zawierającą szczegółowe informacje o sytuacji prawnej, rodzinnej i zdrowotnej dziecka na podstawie przekazanych do ośrodka adopcyjnego informacji i dokumentów o dziecku, zgodnie z art. 164a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - e) w oparciu o zgromadzoną dokumentację oraz analizę całości sytuacji dziecka, w tym zgodę dziecka, które ukończyło 13 lat na adopcję lub brak takiej zgody, a także po wysłuchaniu dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, podejmuje decyzję o zakwalifikowaniu lub niezakwalifikowaniu

dziecka do adopcji krajowej, nie później niż w terminie 30 dni od dnia sporządzenia Karty Dziecka,

f) dokonuje kwalifikacji zgłoszonego dziecka do adopcji krajowej, jeśli adopcja jest zgodna z dobrem dziecka i leży w jego najlepiej pojętym interesie,

g) sporządza dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do adopcji krajowej i dokonuje doboru rodziny adopcyjnej właściwej ze względu na potrzeby dziecka (wzór dokumentu kwalifikacji dziecka do adopcji – załącznik nr 1).

12. W przypadku, gdy ośrodek adopcyjny nie może sporządzić Karty Dziecka z uwagi na brak informacji o jego sytuacji prawnej, występuje do właściwego dla siebie ośrodka adopcyjnego, prowadzącego Wojewódzki Bank Danych (WBD) o ustalenie sytuacji prawnej dziecka.

13. Do adopcji mogą być zakwalifikowane wyłącznie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Kwalifikacja dziecka do adopcji krajowej obejmuje w szczególności:

a) ocenę sytuacji prawnej zgłoszonego dziecka,

b) diagnozę psychologiczną oraz diagnozę zdrowotną dziecka,

c) określenie specyfiki potrzeb dziecka w kontekście prawidłowego doboru rodziny,

d) dokonywaną przez psychologa ocenę stopnia możliwości nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w nowej rodzinie,

e) ustalenie sytuacji prawnej rodzeństwa dziecka,

f) dokonywaną przez psychologa analizę aktualnych więzi dziecka z bliskimi mu osobami,

g) analizę całościowej sytuacji dziecka w celu zbadania, czy adopcja jest zgodna z dobrem dziecka.

Przedstawienie dziecka kandydatom

14. W przypadku zakwalifikowania dziecka do adopcji, procedura adopcyjna stanowi proces prowadzący do bezpiecznego przejścia dziecka z pieczy zastępczej do rodziny adopcyjnej.
15. Wprowadzenie rodziców adopcyjnych w życie dziecka powinno odbywać się w bezpiecznych warunkach, stopniowo, z uwzględnieniem wieku dziecka i jego indywidualnych potrzeb.
16. Pierwszy kontakt dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych odbywa się w obecności pracownika ośrodka adopcyjnego, w miejscu zapewniającym dziecku komfort i poczucie bezpieczeństwa. Kontakt ten powinien odbywać się w obecności osoby bliskiej dziecku.
17. Kolejne kontakty dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych są monitorowane przez pracownika ośrodka.
18. Kontakty dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych powinny odbywać się za zgodą opiekuna prawnego.
19. W razie potrzeby uzasadnionej dobrem dziecka w kolejnych kontaktach dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych może uczestniczyć opiekun prawny/opiekun faktyczny dziecka lub osoba bliska dziecku.
20. Kontakt dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych powinien być zorganizowany w sposób pozwalający na nawiązanie osobistej relacji dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych.
21. Jeżeli kontakt dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych odbywa się w miejscu zamieszkania dziecka, opiekę innym dzieciom przebywającym w tym czasie w pieczy zastępczej zapewnia opiekun tej pieczy zastępczej.
22. Ilość i częstotliwość kontaktów dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych przed złożeniem w sądzie wniosku o adopcję zależy od stopnia zbudowania wzajemnych relacji, nawiązywania więzi i gotowości dziecka do adopcji.
23. O złożeniu do sądu wniosku o adopcję dziecka ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do adopcji informuje opiekuna prawnego/opiekuna

faktycznego, a w przypadku, gdy dziecko zostało zgłoszone do WBD – także WBD.

24. Po wydaniu przez sąd postanowienia o osobistej styczności dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych, następuje przejęcie przez nich bezpośredniej opieki nad dzieckiem.
25. Osobista styczność dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych odbywa się z poszanowaniem praw i potrzeb dziecka, w sposób, który nie zaburzy jego poczucia bezpieczeństwa.
26. Podczas postępowania sądowego o adopcję, kandydaci na rodziców adopcyjnych zobowiązani są do utrzymywania stałego kontaktu z ośrodkiem adopcyjnym, który zakwalifikował dziecko do adopcji lub z ośrodkiem, który zakwalifikował rodzinę, a także z opiekunem prawnym/opiekunem faktycznym, jeżeli nie narusza to dobra dziecka.
27. Ośrodek adopcyjny prowadzi osobisty nadzór nad stycznością dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych i sporządza notatki z jego przebiegu.
28. Ośrodek adopcyjny sporządza sprawozdanie z przebiegu styczności dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych i przesyła je do sądu prowadzącego sprawę o adopcję.
29. W przypadku, gdy kandydaci na rodziców adopcyjnych kontaktują się z ośrodkiem adopcyjnym, który zakwalifikował rodzinę, ośrodek ten jest zobowiązany przekazać informację na temat przebiegu osobistej styczności dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych ośrodkowi adopcyjnemu, który zakwalifikował dziecko do adopcji.
30. Jeżeli kobieta w ciąży, która planuje oddać dziecko do adopcji, wskaże ośrodek adopcyjny do prowadzenia procedury adopcyjnej jej dziecka, procedura adopcyjna powinna być prowadzona w tym ośrodku. W innym przypadku procedura adopcyjna powinna być prowadzona w ośrodku adopcyjnym, z którym kobieta ta współpracowała w czasie ciąży.
31. Jeżeli kobieta w ciąży, planująca oddać dziecko do adopcji, nie współpracowała z ośrodkiem adopcyjnym i nie wskazała ośrodka adopcyjnego właściwego

do prowadzenia procedury adopcyjnej jej dziecka, procedurę tę realizuje ośrodek adopcyjny na terenie województwa, w którym przebywa dziecko.

Część 2

Procedura adopcyjna i jej zasady

Część ogólna

32. Procedura adopcyjna obejmuje:
- a) diagnozę wstępną kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - b) szkolenie kandydatów na rodzinę adopcyjną,
 - c) kwalifikację kandydatów na rodzinę adopcyjną,
 - d) dobór kandydatów na rodziców adopcyjnych do dziecka.
33. Ośrodek adopcyjny, prowadząc procedurę adopcyjną, kieruje się zasadą, że adopcja prowadzona jest dla dobra dziecka adoptowanego oraz realizacji jego prawa do wychowania i rozwoju w rodzinie, z poszanowaniem praw kandydatów na rodziców adopcyjnych.
34. Ośrodek adopcyjny współpracuje w szczególności z podmiotami sprawującymi rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą oraz z innymi podmiotami właściwymi w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, a także jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.
35. Ośrodek adopcyjny współpracuje z sądem, w szczególności powiadamia o okolicznościach uzasadniających wszczęcie z urzędu postępowania opiekuńczego.
36. Ośrodek adopcyjny, na polecenie sądu, wydaje stosowne opinie.

37. Ośrodek adopcyjny udziela pomocy i wsparcia kobietom w ciąży i rodzinom naturalnym chcącym oddać dziecko do adopcji.
38. Ośrodek adopcyjny dokonując kwalifikacji dziecka do adopcji, wysłuchuje je, jeżeli wiek i stopień dojrzałości dziecka na to pozwalają oraz stosownie do okoliczności uwzględnia jego zdanie, współpracując w tym zakresie z opiekunem prawnym/opiekunem faktycznym dziecka. W razie braku współpracy ze strony opiekuna dziecka, ośrodek adopcyjny zawiadamia o tym organizatora pieczy zastępczej.
39. Ośrodek adopcyjny niezwłocznie informuje rodziców adopcyjnych, którzy adoptowali rodzeństwo zakwalifikowanego do adopcji dziecka o możliwości adopcji tego dziecka, zgodnie ze złożonym przez nich oświadczeniem o gotowości adopcji rodzeństwa adoptowanego dziecka.
40. Ośrodek adopcyjny, przy dokonywaniu doboru kandydatów na rodziców adopcyjnych, kieruje się zasadą, że różnica wieku pomiędzy kandydatem a dzieckiem adoptowanym nie powinna przekroczyć 40 lat. Nie dotyczy to sytuacji łączenia rodzeństwa lub gdy jeden z małżonków adoptuje dziecko współmałżonka.
41. Ośrodek adopcyjny dokonuje doboru kandydatów na rodziców adopcyjnych właściwych ze względu na potrzeby dziecka adoptowanego. Dokonując doboru kandydatów na rodziców adopcyjnych, ośrodek w pierwszej kolejności powinien brać pod uwagę małżonków, którzy tworzą środowisko rodzinne najlepsze z punktu widzenia potrzeb dziecka, a dopiero w drugiej kolejności osoby samotne.
42. Ośrodek adopcyjny udziela pierwszeństwa w doborze na rodziców adopcyjnych kandydatom przeszkolonym i zakwalifikowanym przez ten ośrodek, a w dalszej kolejności kandydatom zakwalifikowanym i oczekującym w innym ośrodku adopcyjnym na terenie województwa, a następnie kraju.
43. Ośrodek adopcyjny, po zgłoszeniu dziecka do WBD, monitoruje poszukiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych w ośrodkach adopcyjnych na terenie województwa, w którym ma siedzibę oraz innych województwach.
44. Ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do adopcji krajowej, niezwłocznie zawiadamia ośrodek prowadzący WBD i Centralny Bank Danych

(CBD) oraz ośrodek adopcyjny upoważniony do prowadzenia procedury adopcji zagranicznej, który poszukuje rodziny zagranicznej dla dziecka, o zmianie sytuacji dziecka, mającej istotny wpływ na przebieg procedury adopcyjnej, w szczególności o nawiązaniu kontaktu dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych, wnioskach złożonych do sądu w sprawach dziecka lub o zawieszeniu procedury adopcyjnej dziecka.

45. Ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do adopcji krajowej niezwłocznie zawiadamia ośrodek prowadzący WBD i CBD oraz ośrodek adopcyjny upoważniony do prowadzenia procedury adopcji zagranicznej, który poszukuje rodziny zagranicznej dla dziecka, o ustaniu przyczyny zawieszenia procedury adopcyjnej oraz możliwości wznowienia procedury adopcji zagranicznej.
46. Jeżeli ośrodek adopcyjny dokonał doboru rodziny według procedur adopcji krajowej do dziecka zakwalifikowanego do adopcji zagranicznej, ośrodek ten zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o doborze rodziny ośrodek prowadzący WBD i CBD oraz ośrodek adopcyjny upoważniony do prowadzenia procedury adopcji zagranicznej, który poszukuje rodziny zagranicznej dla dziecka.
47. Jeżeli kontakty kandydatów na rodziców adopcyjnych i dziecka przebiegają prawidłowo, ośrodek, który zakwalifikował dziecko do adopcji niezwłocznie pisemnie informuje WBD i CBD o konieczności wstrzymania poszukiwań rodziny adopcyjnej.
48. Ośrodek adopcyjny przesyła do ośrodka adopcyjnego upoważnionego do prowadzenia procedury adopcji zagranicznej, informację o występujących nieprawidłowościach w przebiegu współpracy z zagraniczną licencjonowaną organizacją adopcyjną.
49. Ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do adopcji i ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował kandydatów na rodziców adopcyjnych wspólnie ustalają, który z ośrodków będzie nadzorował kontakty kandydatów na rodziców

adopcyjnych z dzieckiem do czasu wydania przez sąd postanowienia o osobistej styczności.

50. W terminie 7 dni od uprawomocnienia się postanowienia o adopcji, ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do adopcji, przesyła do ośrodka prowadzącego WBD i CBD informację o dokonanej adopcji, wskazując sąd, sygnaturę akt oraz datę prawomocności postanowienia.

Wymogi stawiane kandydatom na rodziców adopcyjnych

51. Kandydaci na rodziców adopcyjnych muszą spełniać warunki wymienione w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym oraz w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także dawać gwarancję pełnienia roli rodziców dziecka adoptowanego co najmniej do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności.
52. Kandydatami na rodziców adopcyjnych mogą być osoby mające pełną zdolność do czynności prawnych, korzystające z pełni praw publicznych, posiadający kwalifikacje osobiste, które uzasadniają przekonanie, że będą należycie wywiązywać się z obowiązków rodzicielskich, zabezpieczając tym prawidłowy rozwój dziecka.
53. Kandydaci na rodziców adopcyjnych powinni dawać rękojmię należytego wykonywania obowiązków rodzicielskich wobec dziecka adoptowanego, a stan ich zdrowia umożliwiać im właściwą opiekę nad dzieckiem.
54. Kandydatem na rodzica adopcyjnego nie może być osoba, wobec której prawomocnie orzeczono pozbawienie lub zawieszenie władzy rodzicielskiej albo która została skazana za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.
55. Kandydaci na rodziców adopcyjnych mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (zasada ta nie dotyczy kandydatów na rodziców adopcyjnych, którzy ubiegają się o adopcję w procedurze adopcji zagranicznej).
56. Kandydaci na rodziców adopcyjnych pozostający w związku małżeńskim, powinni legitymować się co najmniej 3-letnim stażem małżeńskim.

57. Ośrodek adopcyjny informuje kandydatów na rodziców adopcyjnych o procedurze adopcyjnej i wymogach stawianych kandydatom (wzór informacji dla osób zgłaszających gotowość adopcji dziecka - załącznik nr 2).
58. Kandydaci na rodziców adopcyjnych mają obowiązek posiadać opinię kwalifikacyjną i świadectwo ukończenia szkolenia dla kandydatów do adopcji dziecka, organizowanego przez ośrodek adopcyjny, chyba że na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek szkolenia ich nie dotyczy.
59. Kandydaci na rodziców adopcyjnych powinni posiadać odpowiednie warunki materialne, pozwalające na utrzymanie kolejnego członka rodziny oraz zapewnić dziecku adoptowanemu właściwe warunki do jego prawidłowego rozwoju.
60. Kandydaci na rodziców adopcyjnych powinni dawać gwarancję zapewnienia dziecku adoptowanemu odpowiednich warunków mieszkaniowych (np. osobny pokój dla dziecka/dzieci adoptowanych).
61. Kandydaci na rodziców adopcyjnych wyrażają pisemną zgodę na poddanie się procedurze adopcyjnej obejmującej: złożenie wymaganych dokumentów, diagnozę psychologiczno-pedagogiczną, wywiad adopcyjny, kwalifikację wstępną oceną motywacji do adopcji dziecka, szkolenie oraz kwalifikację na rodzica adopcyjnego, a także udzielają ośrodkowi adopcyjnemu informacji potrzebnych do przeprowadzenia adopcji.

Przebieg procedury adopcyjnej

62. Ośrodek adopcyjny wpisuje do Rejestru Kandydatów na Rodziców Adopcyjnych osoby, które zgłoszą się do ośrodka i złożą następujące dokumenty:
- a) pisemny wniosek o rozpoczęcie procedury adopcyjnej,
 - b) pisemną zgodę na poddanie się procedurze adopcyjnej oraz zgodę na przetwarzanie danych osobowych (wzór oświadczenia kandydata na rodzica adopcyjnego na poddanie się procedurze adopcyjnej – załącznik nr 3, wzór wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych - załącznik nr 4),

- c) oświadczenie kandydatów na rodziców adopcyjnych o ubieganiu się lub poddaniu procedurze adopcyjnej w innym ośrodku adopcyjnym, ze wskazaniem tego ośrodka oraz przyczyny zerwania współpracy z tym ośrodkiem (wzór oświadczenia kandydatów na rodziców adopcyjnych – załącznik nr 5),
- d) zupełny odpis aktu małżeństwa (odpis z datą nie wcześniejszą niż 3 miesiące przed złożeniem dokumentów do ośrodka adopcyjnego), gdy kandydatami na rodziców adopcyjnych są małżonkowie,
- e) zupełny odpis aktu urodzenia - w przypadku adopcji przez osobę samotną,
- f) zupełny odpis aktu urodzenia dzieci pozostających pod władzą rodzicielską kandydatów na rodziców adopcyjnych oraz pozostających z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym,
- g) zaświadczenia o stanie zdrowia kandydatów na rodziców adopcyjnych potwierdzające, że kandydaci mogą sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem,
- h) zaświadczenie o dochodach kandydatów na rodziców adopcyjnych (kserokopia zeznania rocznego PIT, ewentualnie zaświadczenie o dochodach z gospodarstwa rolnego lub innych dochodach),
- i) informacje o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego,
- j) odpis prawomocnego wyroku rozwodowego lub unieważniającego małżeństwo - w przypadku kandydata na rodzica adopcyjnego, który wcześniej pozostawał w związku małżeńskim i małżeństwo to zostało rozwiązane przez rozwód lub unieważnione,
- k) oświadczenie kandydata na rodzica adopcyjnego, że nie został prawomocnie pozbawiony władzy rodzicielskiej, władza ta nie została mu ograniczona lub zawieszona (wzór oświadczenia kandydatów na rodziców adopcyjnych – załącznik nr 6),
- l) życiorys kandydata na rodzica adopcyjnego,

- m) inne dokumenty, które w ocenie kandydata na rodzica adopcyjnego mogą mieć znaczenie dla przebiegu procedury adopcyjnej (np. referencje, opinie, dodatkowe zaświadczenia),
 - n) zdjęcia kandydatów na rodziców adopcyjnych (np. wspólne zdjęcie rodziny).
63. W przypadku ubiegania się o kolejną adopcję dziecka, kandydaci na rodziców adopcyjnych ponownie składają dokumenty wymienione w pkt 62.
64. Ośrodek adopcyjny ma obowiązek wpisania kandydatów na rodziców adopcyjnych do Rejestru Kandydatów na Rodziców Adopcyjnych niezwłocznie po złożeniu przez nich wniosku o rozpoczęcie procedury adopcyjnej wraz z dokumentami, o których mowa w pkt 62 i rozpocząć ocenę wstępną.

Etapy procedury adopcyjnej

65. Ośrodek adopcyjny, na każdym etapie procedury adopcyjnej, na pisemny wniosek kandydatów na rodziców adopcyjnych, pisemnie informuje o przyczynach zakończenia procedury adopcyjnej wraz z uzasadnieniem.
66. Ośrodek adopcyjny może w uzasadnionych przypadkach zawiesić procedurę adopcyjną na każdym jej etapie.
67. Procedura adopcyjna składa się z ośmiu etapów.
68. **Etap pierwszy** procedury adopcyjnej obejmuje:
- a) rozmowę informacyjną, zapoznanie z procedurą i wymaganiami stawianymi kandydatom na rodziców adopcyjnych,
 - b) złożenie przez kandydatów na rodziców adopcyjnych w ośrodku adopcyjnym wniosku i dokumentów, o których mowa w pkt 62,
 - c) diagnozę psychologiczną i pedagogiczną oraz ocenę motywacji kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - d) wywiad w miejscu zamieszkania kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - e) kwalifikację wstępną kandydatów na rodziców adopcyjnych, dopuszczającą ich do szkolenia dla kandydatów do adopcji dziecka.

69. W przypadku uzyskania przez kandydatów na rodziców adopcyjnych pozytywnej wstępnej oceny Komisji Kwalifikacyjnej ośrodka adopcyjnego, kieruje ich ona niezwłocznie na szkolenie, o którym mowa w pkt 58.
70. W przypadku negatywnej wstępnej oceny kandydatów na rodziców adopcyjnych dokonanej przez Komisję Kwalifikacyjną, procedura adopcyjna ulega zakończeniu.
71. W przypadku niespełniania przez kandydatów na rodziców adopcyjnych wymogów formalnych określonych przepisami prawa, ośrodek adopcyjny odstępuje od dokonania wstępnej oceny kandydatów. W wyjątkowych wypadkach ośrodek adopcyjny może warunkowo dopuścić kandydatów na rodziców adopcyjnych do szkolenia, o którym mowa w pkt 58.
72. Komisja Kwalifikacyjna ośrodka adopcyjnego odstępuje od kwalifikacji na szkolenie, o którym mowa w pkt 58 osób:
- a) spokrewnionych albo spowinowaconych z dzieckiem, które ma być adoptowane,
 - b) które wcześniej adoptowały rodzeństwo dziecka, które ma być adoptowane,
 - c) sprawujących nad dzieckiem, które ma być adoptowane rodzinną pieczę zastępczą, z wyjątkiem osób lub małżonków, którzy nie spełniają warunków dotyczących rodzin zastępczych w zakresie niezbędnych szkoleń, a którym sąd powierzył tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie art. 109 § 2 pkt 5 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
 - d) ubiegających się o adopcję kolejnego dziecka, które ukończyły wcześniej szkolenie dla kandydatów do adopcji dziecka, organizowane przez ośrodek adopcyjny i posiadają świadectwo ukończenia tego szkolenia.
73. W przypadku adopcji dziecka przez osoby spokrewnione lub spowinowacone, które nie mają stałego miejsca zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej, a dziecko w wyniku adopcji miałoby zmienić miejsce zamieszkania na miejsce zamieszkania w innym państwie, ośrodek adopcyjny nie wszczyna postępowania o adopcję, a wszczęte zawiesza. Dokumenty dotyczące adopcji przesyła do ośrodka adopcyjnego prowadzącego CBD.

74. W razie zgłoszenia przez kandydatów na rodziców adopcyjnych gotowości złożenia wniosku i dokumentów, o których mowa w pkt 62, ośrodek adopcyjny powinien wyznaczyć termin spotkania z kandydatami na rodziców adopcyjnych w celu przyjęcia dokumentów, nie później niż w ciągu miesiąca od zgłoszenia tej gotowości.
75. **Etap drugi** procedury adopcyjnej dotyczy kandydatów na rodziców adopcyjnych, którzy uzyskali pozytywną wstępną ocenę Komisji Kwalifikacyjnej i obejmuje:
- a) szkolenie dla kandydatów do adopcji dziecka, zgodnie z programem zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw rodziny,
 - b) uzyskanie świadectwa ukończenia szkolenia przez kandydatów na rodziców adopcyjnych (wzór świadectwa ukończenia szkolenia - załącznik nr 7),
 - c) wydanie opinii kwalifikacyjnej przez Komisję Kwalifikacyjną (wzór opinii kwalifikacyjnej – załącznik nr 8).
76. W przypadku uzyskania pozytywnej opinii kwalifikacyjnej, kandydaci na rodziców adopcyjnych przechodzą do trzeciego etapu procedury adopcyjnej.
77. W przypadku uzyskania przez kandydatów na rodziców adopcyjnych negatywnej opinii kwalifikacyjnej, procedura adopcyjna w ośrodku adopcyjnym ulega zakończeniu.
78. **Etap trzeci** procedury adopcyjnej jest oczekiwaniem kandydatów na rodziców adopcyjnych na dziecko. W tym czasie ośrodek adopcyjny analizuje kompetencje osobiste kandydatów w celu dokonania właściwego doboru rodziny do dziecka.
79. **Etap czwarty** procedury adopcyjnej obejmuje wybór kandydatów na rodziców adopcyjnych dla konkretnego dziecka, z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb oraz możliwości opiekuńczo - wychowawczych rodziny.
80. Dokonując doboru przyszłej rodziny adopcyjnej do dziecka, ośrodek adopcyjny bierze w szczególności pod uwagę:

- a) akceptację kandydatów na rodziców adopcyjnych dotyczącą pochodzenia dziecka oraz jego ewentualnych deficytów rozwojowych i zdrowotnych,
 - b) łączenie rodzeństwa biologicznego, zgodnie z art. 166a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - c) predyspozycje osobowościowe kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - d) sytuację zdrowotną, rodzinną, historię życia i związku kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - e) miejsce zamieszkania kandydatów na rodziców adopcyjnych i rodziny biologicznej dziecka,
 - f) możliwości finansowe kandydatów na rodziców adopcyjnych, zabezpieczające potrzeby psychiczne, zdrowotne, edukacyjne dziecka, a także inne jego indywidualne potrzeby,
 - g) sposób sprawowania przez kandydatów na rodziców adopcyjnych opieki nad dzieckiem po jej przejęciu i adopcji (np. korzystanie z urlopu macierzyńskiego lub tacierzyńskiego),
 - h) wiek kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - i) czas oczekiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych w ośrodku adopcyjnym.
81. Po dokonaniu doboru rodziny adopcyjnej do dziecka, następuje przedstawienie kandydatom na rodziców adopcyjnych informacji dotyczącej sytuacji prawnej, zdrowotnej, rodzinnej i rozwojowej dziecka, zawartej w Karcie Dziecka.
82. Kandydaci na rodziców adopcyjnych po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w Karcie Dziecka mają czas na ocenę i podjęcie decyzji co do możliwości zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka.
83. Kandydaci na rodziców adopcyjnych mają prawo do odmowy przyjęcia zaproponowanego im przez ośrodek doboru dziecka.
84. Komisja Kwalifikacyjna analizuje przyczyny odmowy przez kandydatów na rodziców adopcyjnych przyjęcia zaproponowanego im przez ośrodek adopcyjny

doboru dziecka i podejmuje decyzję o kontynuacji procedury adopcyjnej lub o cofnięciu kandydatom kwalifikacji na rodziców adopcyjnych.

85. Decyzję Komisji Kwalifikacyjnej o cofnięciu kandydatom kwalifikacji na rodziców adopcyjnych poprzedza ich wysłuchanie dotyczące przyczyn odmowy przyjęcia zaproponowanego przez ośrodek adopcyjny doboru dziecka.
86. Po podjęciu przez kandydatów na rodziców adopcyjnych decyzji o adopcji dziecka, ośrodek adopcyjny kontaktuje się z opiekunem prawnym/opiekunem faktycznym dziecka i informuje o pozyskaniu rodziny adopcyjnej dla dziecka, ustala termin i miejsce pierwszego kontaktu dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych.
87. Kandydaci na rodziców adopcyjnych mają prawo uzyskania od opiekuna prawnego/opiekuna faktycznego dziecka szczegółowych informacji na temat dziecka.
88. **Etap piąty** obejmuje kontakt przyszłej rodziny adopcyjnej z dzieckiem.
89. Jeżeli kandydaci na rodziców adopcyjnych podtrzymują decyzję o adopcji dziecka, mają prawo do pierwszego kontaktu z dzieckiem. Kontakt ten odbywa się w miejscu przyjaznym dla dziecka, zapewniającym dziecku poczucie bezpieczeństwa.
90. Pierwszy kontakt kandydatów na rodziców adopcyjnych z dzieckiem odbywa się w obecności pracownika ośrodka adopcyjnego oraz osoby bliskiej dziecku. Jeżeli wymaga tego dobro dziecka przy kolejnych kontaktach kandydatów na rodziców adopcyjnych z dzieckiem może być obecny pracownik ośrodka adopcyjnego.
91. **Etap szósty** obejmuje:
 - a) procedurę składania przez kandydatów na rodziców adopcyjnych do sądu wniosku o adopcję i wniosku o osobistą styczność z dzieckiem,
 - b) kontakty kandydatów na rodziców adopcyjnych z dzieckiem do czasu wydania przez sąd postanowienia o osobistej styczności z dzieckiem.
92. W przypadku pełnej akceptacji dziecka przez kandydatów na rodziców adopcyjnych oraz nawiązaniu prawidłowych relacji między dzieckiem

a przyszłymi rodzicami, kandydaci na rodziców adopcyjnych składają wnioski o których mowa w pkt 91 lit. a.

93. Ośrodek adopcyjny udziela pomocy w przygotowaniu wniosków, o których mowa w pkt 91 lit. a, oraz załącza komplet aktualnych dokumentów zgodnych z przepisami prawa obowiązującymi przy adopcji.
94. Po złożeniu do sądu wniosków, o których mowa w pkt 91 lit. a, kandydaci na rodziców adopcyjnych kontaktują się z dzieckiem w miejscu jego pobytu w pieczy zastępczej do czasu wydania przez sąd postanowienia o osobistej styczności kandydatów na rodziców adopcyjnych z dzieckiem.
95. Ośrodek adopcyjny, na żądanie sądu prowadzącego sprawę o adopcję dziecka, przesyła do sądu świadectwo ukończenia szkolenia, o którym mowa w pkt 58, opinię kwalifikacyjną o kandydatach do adopcji dziecka oraz opinię o kandydatach na rodziców adopcyjnych, o której mowa w art. 586 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego.
96. **Etap siódmy** obejmuje przejście bezpośredniej opieki nad dzieckiem przez przyszłych rodziców adopcyjnych.
97. Przyszli rodzice przejmują bezpośrednią opiekę nad dzieckiem po wydaniu przez sąd postanowienia o osobistej styczności.
98. Osobista styczność przyszłych rodziców adopcyjnych z dzieckiem odbywa się w ich miejscu zamieszkania.
99. Pracownik ośrodka adopcyjnego monitoruje i osobiście nadzoruje przebieg styczności dziecka z przyszłymi rodzicami adopcyjnymi.
100. Przyszli rodzice adopcyjni zobowiązani są do utrzymywania stałego kontaktu z ośrodkiem adopcyjnym, który zakwalifikował dziecko do adopcji lub z ośrodkiem, który zakwalifikował rodzinę, a także z opiekunem prawnym/opiekunem faktycznym dziecka, jeżeli nie narusza to dobra dziecka.

101. Ośrodek adopcyjny składa do sądu sprawozdanie z przebiegu osobistej styczności przyszyłych rodziców adopcyjnych z dzieckiem.
102. Kandydaci na rodziców adopcyjnych mogą złożyć w ośrodku adopcyjnym oświadczenie o gotowości adopcji w przyszłości rodzeństwa adoptowanego przez nich dziecka oraz mogą zadeklarować wolę informowania ich w przyszłości przez ośrodek adopcyjny o możliwości adoptowania tego rodzeństwa (wzór oświadczenia - załącznik nr 9).
103. **Etap ósmy** obejmuje czynności po wydaniu przez sąd postanowienia o adopcji.
104. Po wydaniu przez sąd postanowienia o adopcji, ośrodek adopcyjny pozostaje do dyspozycji rodziców adopcyjnych oraz zachęca ich do korzystania ze wsparcia dowolnego ośrodka adopcyjnego.
105. Pomoc i wsparcie dla rodzin, które adoptowały dziecko polega na wykonywaniu zadań wskazanych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Może obejmować w szczególności:
- a) prowadzenie warsztatów podnoszących umiejętności rodzicielskie,
 - b) prowadzenie grup wsparcia,
 - c) przygotowanie i udostępnienie informacji o placówkach i ośrodkach specjalistycznych prowadzących terapię, udzielających wsparcia dziecku i rodzinie.
106. Rodzina adopcyjna może utrzymywać kontakt z ważnymi dla dziecka w okresie przed adopcją osobami, jeżeli jest to zgodne z dobrem dziecka.

Kwalifikacja kandydatów na rodziców adopcyjnych

107. Po zakończeniu przez kandydatów na rodziców adopcyjnych szkolenia, o którym mowa w pkt 58, Komisja Kwalifikacyjna w oparciu o zgromadzone dokumenty i materiał diagnostyczny, wydaje opinię kwalifikacyjną kandydatom lub odmawia udzielenia takiej kwalifikacji.

108. W opinii kwalifikacyjnej Komisja Kwalifikacyjna może określić przedział wiekowy dziecka, które w jej ocenie mogłoby być adoptowane przez kandydatów na rodziców adopcyjnych. W przypadku wyrażenia przez kandydatów na rodziców adopcyjnych woli adoptowania więcej niż jednego dziecka, Komisja powinna to uwzględnić w opinii.
109. Odmowa udzielenia kwalifikacji na rodziców adopcyjnych nie pozbawia kandydatów możliwości ponownego ubiegania się o kwalifikację w ośrodku adopcyjnym, o ile przyczyna negatywnej kwalifikacji ustała.
110. W przypadku powstania wątpliwości co do pozytywnej kwalifikacji kandydatów na rodziców adopcyjnych, w szczególności zaistnienia nowych przesłanek i okoliczności, mogących mieć wpływ na proces adopcji, Komisja Kwalifikacyjna może do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego o adopcję, zweryfikować swoją decyzję i cofnąć wcześniej wydaną kandydatom na rodziców adopcyjnych kwalifikację.
111. Komisja Kwalifikacyjna, po upływie 3 lat od uzyskania przez kandydatów kwalifikacji na rodzinę adopcyjną, dokonuje aktualizacji udzielonej kandydatom kwalifikacji na rodzinę adopcyjną. Aktualizacji dokonuje się w szczególności na podstawie ponownego wywiadu w miejscu zamieszkania kandydatów na rodziców adopcyjnych, przedłożenia przez nich zaświadczeń o stanie zdrowia, dochodach oraz niekaralności.
112. Po upływie 5 lat od chwili wydania kwalifikacji na rodzinę adopcyjną, ponawia się procedurę kwalifikacyjną kandydatów na rodziców adopcyjnych, obejmującą: przedłożenie zaświadczeń o stanie zdrowia, dochodach, i niekaralności, ponowną diagnozę psychologiczną i pedagogiczną oraz wywiad adopcyjny w miejscu zamieszkania kandydatów na rodziców adopcyjnych.
113. W przypadku ubiegania się przez rodzinę adopcyjną o adopcję kolejnego dziecka, ośrodek adopcyjny przeprowadza ponownie aktualny wywiad adopcyjny. Ośrodek ponownie dokonuje diagnozy psychologiczno-pedagogicznej rodziny adopcyjnej, jeżeli od poprzedniej diagnozy upłynęło co najmniej 5 lat lub wystąpiły okoliczności uzasadniające jej powtórzenie. Komisja Kwalifikacyjna może skierować kandydatów na rodziców adopcyjnych na szkolenie uzupełniające.

Rodzina adopcyjna składa w ośrodku adopcyjnym aktualne dokumenty niezbędne w procedurze adopcyjnej, a Komisja Kwalifikacyjna dokonuje nowej kwalifikacji kandydatów na rodziców adopcyjnych.

114. W przypadku realizacji adopcji wewnątrzrodzinnej, procedura adopcyjna obejmuje kandydata na rodzica adopcyjnego (krewny rodziców dziecka lub małżonek rodzica dziecka), jak również rodzica dziecka i dziecko. Rodzina zobowiązana jest do przygotowania dziecka do adopcji i omówienia z nim sytuacji rodzinnej.
115. Ośrodek adopcyjny, na wniosek kandydatów na rodziców adopcyjnych, wydaje im wyłącznie dokumenty złożone przez nich w trakcie procedury adopcyjnej.

Część 3

Nadzór ośrodka adopcyjnego nad przebiegiem osobistej styczności dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych

116. Pierwszy kontakt kandydatów na rodziców adopcyjnych z dzieckiem odbywa się w obecności pracownika ośrodka adopcyjnego. Przy kolejnych kontaktach kandydatów na rodziców adopcyjnych z dzieckiem może być obecny pracownik ośrodka adopcyjnego, jeżeli wymaga tego dobro dziecka.
117. Ośrodek adopcyjny prowadzi osobisty nadzór nad stycznością dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych i sporządza notatki z jego przebiegu.
118. Ośrodek adopcyjny sporządza sprawozdanie z przebiegu styczności dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych i przesyła je do sądu prowadzącego sprawę o adopcję.

Część 4

Warunki sporządzania wywiadu adopcyjnego

119. Pracownik ośrodka adopcyjnego osobiście przeprowadza wywiad adopcyjny w miejscu zamieszkania kandydatów na rodziców adopcyjnych, korzystając

z kwestionariusza wywiadu adopcyjnego, zgodnego z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2015 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy (Dz.U. poz. 1303).

120. W przypadku wcześniejszego przeprowadzenia wywiadu przez kuratora sądowego na zlecenie sądu w miejscu zamieszkania kandydatów na rodziców adopcyjnych, pracownik ośrodka adopcyjnego sporządzając wywiad adopcyjny może posiłkować się danymi uzyskanymi przez kuratora sądowego (znajdującymi się w aktach sprawy, w szczególności w zakresie warunków mieszkaniowych).

Część 5

Dokumentacja prowadzona przez ośrodki adopcyjne

Rejestry i regulaminy

121. Ośrodek adopcyjny prowadzi w szczególności następujące rejestry:

- a) Rejestr Dzieci Zgłoszonych do Adopcji (wzór Rejestru - załącznik nr 10);
- b) Rejestr Kandydatów na Rodziców Adopcyjnych, o którym mowa w pkt 62 (wzór Rejestru - załącznik nr 11);
- c) Rejestr Świadectw ukończenia szkolenia kandydatów na rodziców adopcyjnych (wzór Rejestru - załącznik nr 12);
- d) Rejestr Wsparcia i Pomocy psychologicznej, pedagogicznej i z zakresu prawa rodzinnego udzielonej przez ośrodek adopcyjny (wzór Rejestru - załącznik nr 13).

122. Ośrodek adopcyjny posiada Regulamin Komisji Kwalifikacyjnej Ośrodka Adopcyjnego (wzór Regulaminu - załącznik nr 14).

123. Ośrodek adopcyjny prowadzący WBD posiada Regulamin Wojewódzkiego Banku Danych (wzór Regulaminu - załącznik nr 15).

124. Ośrodek adopcyjny prowadzący CBD posiada Regulamin Centralnego Banku Danych (wzór Regulaminu - załącznik nr 16).
125. Ośrodek adopcyjny może prowadzić także inne wewnętrzne rejestry i regulaminy.

Część 6

Kadra, wyposażenie i warunki lokalowe ośrodka adopcyjnego

126. Ośrodek adopcyjny zabezpiecza realizację zadań i ciągłość pracy ośrodka, a także gwarantuje specjalistyczną pomoc w procedurze adopcyjnej i postadopcyjnej.
127. Ośrodek adopcyjny posiada narzędzia diagnostyczne do badania dzieci i dorosłych, sprzęt komputerowy, biurowy, audio-wizualny i inny niezbędny do realizacji powierzonych mu zadań.
128. Ośrodek adopcyjny umożliwi udział pracowników ośrodka w szkoleniach, konferencjach, seminariach i innych spotkaniach dotyczących tematyki adopcji i pieczy zastępczej, podnoszących kompetencje i kwalifikacje pracowników.
129. Ośrodek adopcyjny zapewnia odpowiednie do realizacji zadań warunki lokalowe, w tym między innymi: gabinet psychologiczny - pedagogiczny, salę szkoleń, pokój do diagnozy dzieci i do kontaktu dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych (w miarę możliwości z lustrem weneckim), pomieszczenie biurowe oraz zaplecze socjalne.

KARTA ZAKWALIFIKOWANIA DZIECKA

DO ADOPCJI KRAJOWEJ

**(na podstawie art. 166 w zw. z art. 164 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 332,
z późn. zm.)**

Imię i nazwisko dziecka:

Data i miejsce urodzenia dziecka:

W dniu Komisja Kwalifikacyjna Ośrodka Adopcyjnego
w w oparciu o:

- analizę dokumentacji dziecka, w tym analizę jego sytuacji prawnej i medycznej,
- diagnozę psychologiczną i zdrowotną dziecka,
- określenie specyfiki potrzeb dziecka w kontekście prawidłowego doboru rodziny,
- ocenę stopnia możliwości nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w nowej rodzinie,
- analizę aktualnych więzi dziecka z bliskimi mu osobami,
- analizę sytuacji prawnej rodzeństwa dziecka oraz
- analizę całości sytuacji dziecka w celu zbadania czy przysposobienie leży w jego najlepszym interesie, przeprowadzoną, z uwzględnieniem opinii,

o których mowa w art. 139a ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

postanowiła zakwalifikować/nie zakwalifikować¹ do adopcji krajowej dziecko

.....

(imiona i nazwisko dziecka)

Wraz z rodzeństwem: (imiona, nazwisko oraz data i miejsce urodzenia dziecka)	Rozdzielenie rodzeństwa: (imiona, nazwisko oraz data i miejsce urodzenia dziecka)

UZASADNIENIE

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

¹ Niepotrzebne skreślić

Skład Komisji Kwalifikacyjnej

Ośrodka Adopcyjnego w

LP.	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
1			
.....			

Data wystawienia:

Nr protokołu:

.....

(podpis przewodniczącego Komisji Kwalifikacyjnej)

WZÓR

Informacja dla osób zgłaszających gotowość adopcji dziecka

1. Prowadzenie procedur adopcyjnych oraz przygotowywanie osób zgłaszających gotowość adopcji dziecka, zwanych dalej kandydatami na rodziców adopcyjnych stanowi wyłączną kompetencję ośrodków adopcyjnych.
2. Procedura adopcyjna obejmuje:
 - a) diagnozę wstępną kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - b) szkolenie kandydatów na rodzinę adopcyjną,
 - c) kwalifikację kandydatów na rodzinę adopcyjną,
 - d) dobór kandydatów na rodziców adopcyjnych do dziecka.
3. Ośrodek adopcyjny, prowadząc procedurę adopcyjną oraz dokonując doboru rodziny do dziecka zgłoszonego do adopcji, kieruje się zasadą, iż adopcja następuje przede wszystkim dla dobra adoptowanego dziecka.
4. Kandydaci na rodziców adopcyjnych muszą spełniać warunki wskazane w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym oraz w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także dawać gwarancję pełnienia roli rodziców dziecka adoptowanego co najmniej do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności.
5. Kandydatami na rodziców adopcyjnych mogą być osoby mające pełną zdolność do czynności prawnych, korzystające z pełni praw publicznych, posiadające kwalifikacje osobiste wskazujące, że będą należycie wywiązywać się z obowiązków rodzicielskich, zabezpieczając tym prawidłowy rozwój dziecka.
6. Kandydaci na rodziców adopcyjnych powinni dawać rękojmię należytego wykonywania obowiązków rodzicielskich wobec dziecka adoptowanego, a stan ich zdrowia powinien pozwalać im na właściwą opiekę nad dzieckiem.

7. Kandydatem na rodzica adopcyjnego nie może być osoba, wobec której prawomocnie orzeczono pozbawienie, zawieszenie władzy rodzicielskiej lub która została skazana za przestępstwo umyślne albo umyślne przestępstwo skarbowe.
8. Kandydaci na rodziców adopcyjnych powinni mieć miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
9. Kandydaci na rodziców adopcyjnych pozostający w związku małżeńskim powinni legitymować się co najmniej 3-letnim stażem małżeńskim.
10. Kandydaci na rodziców adopcyjnych powinni posiadać odpowiednie warunki materialne, pozwalające na utrzymanie kolejnego członka rodziny oraz zapewniać dziecku adoptowanemu właściwe warunki do jego prawidłowego rozwoju.
11. Kandydaci na rodziców adopcyjnych powinni dawać gwarancję zapewnienia dziecku adoptowanemu odpowiednich warunków mieszkaniowych (np. osobny pokój dla dziecka/dzieci adoptowanych).
12. Kandydaci na rodziców adopcyjnych wyrażają pisemną zgodę na poddanie się procedurze adopcyjnej obejmującej: złożenie wymaganych dokumentów, diagnozę psychologiczno-pedagogiczną, wywiad adopcyjny, kwalifikację wstępną wraz z oceną motywacji kandydatów do adopcji dziecka, szkolenie oraz kwalifikację na rodzica adopcyjnego, a także udzielają ośrodkowi adopcyjnemu informacji potrzebnych do przeprowadzenia adopcji.
13. Ośrodek adopcyjny przetwarza następujące informacje dotyczące kandydatów na rodziców adopcyjnych:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) data urodzenia
 - c) obywatelstwo,
 - d) adres miejsca zamieszkania,
 - e) stan cywilny, w tym informację o pozostawaniu wcześniej w innym związku małżeńskim
 - f) wykształcenie,

- g) zawód,
- h) miejsce pracy,
- i) warunki mieszkaniowe,
- j) źródła dochodu,
- k) dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem,
- l) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego,
- m) informację o dzieciach pozostających pod władzą rodzicielską bądź na utrzymaniu,
- n) zdjęcie kandydatów na rodziców adopcyjnych.

14. Warunkiem wpisania kandydatów do Rejestru Kandydatów na Rodziców Adopcyjnych jest złożenie w ośrodku adopcyjnym, do którego zgłoszą się kandydaci następujących dokumentów:

- a) pisemnego wniosku o rozpoczęcie procedury adopcyjnej,
- b) pisemnej zgody na poddanie się procedurze adopcyjnej oraz pisemnej zgody na przetwarzanie danych osobowych,
- c) oświadczenia czy kandydaci na rodziców adopcyjnych ubiegali się lub poddali się procedurze adopcyjnej w innym ośrodku, jeżeli tak - to w którym i co było przyczyną zerwania współpracy z ośrodkiem,
- d) pełnego odpisu aktu małżeństwa (odpis z datą nie wcześniejszą niż 3 miesiące przed złożeniem dokumentów do ośrodka), gdy kandydatami na rodziców adopcyjnych są małżonkowie,
- e) pełnego odpisu aktu urodzenia, w przypadku adopcji przez osobę samotną,
- f) pełnego odpisu aktu urodzenia dzieci pozostających pod władzą rodzicielską kandydatów na rodziców adopcyjnych oraz pozostających z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym,

- g) zaświadczeń o stanie zdrowia kandydatów na rodziców adopcyjnych potwierdzających, że kandydaci mogą sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem adoptowanym,
- h) zaświadczenia o dochodach kandydatów na rodziców adopcyjnych (kserokopia zeznania rocznego PIT, ewentualnie zaświadczenie o dochodach z gospodarstwa rolnego lub innych dochodach),
- i) informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego,
- j) odpisu prawomocnego wyroku rozwodowego lub unieważniającego małżeństwo, w przypadku kandydata na rodzica adopcyjnego, który wcześniej pozostawał w związku małżeńskim i małżeństwo to zostało rozwiązane przez rozwód lub unieważnione,
- k) oświadczenia kandydata na rodzica adopcyjnego, że nie został prawomocnie pozbawiony władzy rodzicielskiej, władza ta nie została mu,
- l) życiorysu kandydata na rodzica adopcyjnego,
- m) innych dokumentów, które w ocenie kandydata na rodzica adopcyjnego mogą mieć znaczenie dla przebiegu procedury adopcyjnej (np. referencje, opinie, dodatkowe zaświadczenia),
- n) zdjęcia kandydatów na rodziców adopcyjnych (np. wspólne zdjęcie rodziny).

15. W przypadku ubiegania się o kolejną adopcję dziecka, kandydaci na rodziców adopcyjnych ponownie składają dokumenty wymienione w pkt 14.

16. Kandydaci na rodziców adopcyjnych są obowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez ośrodek adopcyjny. Przed skierowaniem kandydata do adopcji dziecka na szkolenie, ośrodek adopcyjny dokonuje jego wstępnej oceny, z uwzględnieniem:

- a) kwalifikacji osobistych, o których mowa w art. 114¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
- b) motywacji do podjęcia się wychowywania dziecka,

- c) wywiadu adopcyjnego, który obejmuje analizę sytuacji osobistej, zdrowotnej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej rodziny.
17. Zakres programowy szkolenia określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka. Szkolenie prowadzone jest na podstawie programu szkolenia dla kandydatów na rodziców adopcyjnych zatwierdzonego decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia Nr
18. Warunkiem ukończenia szkolenia jest udział każdego z kandydatów na rodzica adopcyjnego we wszystkich spotkaniach objętych programem szkolenia. W przypadku zaprzestania przez kandydatów na rodziców adopcyjnych uczestnictwa w szkoleniu, ośrodek adopcyjny może cofnąć udzieloną wcześniej kandydatom kwalifikację na szkolenie.
19. Ukończenie szkolenia nie jest równoznaczne z uzyskaniem kwalifikacji na rodzica adopcyjnego.
20. Po ukończeniu przez kandydatów na rodziców adopcyjnych szkolenia, Komisja Kwalifikacyjna ośrodka adopcyjnego wydaje pozytywną bądź negatywną opinię o udzieleniu kandydatom kwalifikacji na rodzinę adopcyjną.
21. Uzyskanie przez kandydatów zgłaszających gotowość adopcji dziecka pozytywnej opinii Komisji Kwalifikacyjnej, nie wyklucza przeprowadzenia ponownej diagnostyki i kwalifikacji, w szczególności w przypadku zmiany sytuacji faktycznej lub prawnej kandydatów na rodzinę adopcyjną lub upływu 3 lat od uzyskania pozytywnej opinii kwalifikacyjnej na rodzinę adopcyjną.
22. Rodzina, która uzyskała pozytywną opinię kwalifikacyjną jest traktowana przez ośrodek adopcyjny jako stale gotowa do adopcji dziecka. W razie braku dyspozycyjności, kandydaci na rodziców adopcyjnych zobowiązani są do powiadomienia o tym fakcie ośrodka.
23. W przypadku powstania wątpliwości, w szczególności zaistnienia nowych przesłanek i okoliczności, mogących mieć wpływ na proces adopcji, Komisja Kwalifikacyjna może do czasu prawomocnego zakończenia postępowania

sądowego o adopcję zweryfikować swoją decyzję i cofnąć wcześniej wydaną kandydatom pozytywną opinię kwalifikacyjną.

24. Komisja Kwalifikacyjna po upływie 3 lat od uzyskania przez kandydatów pozytywnej opinii na rodzinę adopcyjną, dokonuje aktualizacji udzielonej kandydatom kwalifikacji na rodzinę adopcyjną. Aktualizacji dokonuje się w szczególności na podstawie ponownego wywiadu w miejscu zamieszkania kandydatów, przedłożenia przez nich zaświadczeń o stanie zdrowia, dochodach oraz niekaralności.
25. Po upływie 5 lat od chwili wydania pozytywnej opinii, ośrodek adopcyjny ponawia procedurę kwalifikacyjną kandydatów na rodziców adopcyjnych, obejmującą: przedłożenie zaświadczeń o stanie zdrowia, dochodach, i niekaralności, ponowną diagnozę psychologiczną i pedagogiczną oraz wywiad adopcyjny w miejscu zamieszkania kandydatów.
26. W przypadku ubiegania się przez rodzinę adopcyjną o adopcję kolejnego dziecka, ośrodek adopcyjny przeprowadza ponownie wywiad adopcyjny. Ośrodek dokonuje aktualizacji diagnozy psychologiczno-pedagogicznej rodziny adopcyjnej, jeżeli od poprzedniej diagnozy upłynęło co najmniej 5 lat lub okoliczności przemawiają za jej powtórzeniem. Komisja Kwalifikacyjna może skierować kandydatów na rodziców adopcyjnych na szkolenie uzupełniające. Kandydaci na rodziców adopcyjnych składają w ośrodku adopcyjnym aktualne dokumenty niezbędne w procedurze adopcyjnej, a Komisja Kwalifikacyjna dokonuje nowej kwalifikacji kandydatów.
27. W przypadku realizacji adopcji wewnątrzrodzinnej, procedura adopcyjna obejmuje kandydata na rodzica adopcyjnego (krewny rodziców dziecka lub małżonek rodzica dziecka), jak również rodzica dziecka i dziecko. Rodzina zobowiązana jest do przygotowania dziecka do adopcji i omówienia z nim sytuacji rodzinnej.
28. Adopcja, która pociągnęłaby za sobą zmianę dotychczasowego miejsca zamieszkania adoptowanego dziecka na miejsce zamieszkania w innym państwie stanowi adopcję zagraniczną i odbywa się zgodnie z procedurą adopcji zagranicznej, którą mogą prowadzić wyłącznie upoważnione ośrodki adopcyjne.

29. Ośrodek adopcyjny dokonuje doboru kandydatów na rodziców adopcyjnych do dziecka po otrzymaniu przez kandydatów pozytywnej opinii kwalifikacyjnej. Dokonując doboru rodziny do dziecka zakwalifikowanego do adopcji, ośrodek adopcyjny udostępnia kandydatom na rodziców adopcyjnych posiadane informacje o dziecku. Po zaakceptowaniu przez kandydatów na rodziców adopcyjnych dziecka, ośrodek organizuje kontakt kandydatów z dzieckiem.
30. Ośrodek adopcyjny, na wniosek kandydatów na rodziców adopcyjnych, wydaje im wyłącznie dokumenty złożone przez nich w ośrodku adopcyjnym w trakcie procedury adopcyjnej.
31. Ośrodek adopcyjny na wniosek rodziców adopcyjnych udziela wsparcia, pomocy i porad w wykonywaniu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
 - a) pomoc w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych,
 - b) poradnictwo i terapię, w tym terapię rodzinną,
 - c) pomoc pedagogiczną i psychologiczną,
 - d) pomoc prawną w zakresie prawa rodzinnego.
32. Czynności związane z procedurą adopcyjną ośrodek adopcyjny wykonuje nieodpłatnie.

WZÓR

OŚWIADCZENIE KANDYDATA NA RODZINĘ ADOPCYJNĄ

Zgłaszając gotowość adopcji dziecka, wyrażam zgodę na poddanie się wymaganej przez Ośrodek Adopcyjny w procedurze adopcyjnej. Jednocześnie oświadczam, że wszystkie dane, informacje i oświadczenia składane w toku procedury adopcyjnej, a będące podstawą kwalifikacji przeprowadzanej przez Ośrodek Adopcyjny są zgodne ze stanem faktycznym i prawnym. Zobowiązuję się także do niezwłocznego informowania Ośrodka Adopcyjnego o zmianie mojej sytuacji faktycznej lub prawnej pozostającej w związku z procedurą adopcyjną. W szczególności zobowiązuję się informować o zmianie okoliczności dotyczących:

- sytuacji rodzinnej,
- stanu cywilnego,
- sytuacji zdrowotnej,
- sytuacji zawodowej,
- niekaralności,
- warunków materialnych,
- miejsca zamieszkania, w tym zmianie stałego miejsca zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

.....
(data i czytelny podpis kandydata na rodzica adopcyjnego)

WZÓR

**OŚWIADCZENIE O WYRAŻENIU ZGODY NA PRZETWARZANIE
DANYCH OSOBOWYCH
KANDYDATÓW NA RODZICÓW ADOPCYJNYCH**

Ja niżej podpisany/a

..... zam.

..... wyrażam zgodę
na przetwarzanie moich danych osobowych przez Ośrodek Adopcyjny
w, zawartych w złożonych przeze mnie do Ośrodka dokumentach
dla potrzeb niezbędnych do realizacji procedury adopcyjnej, zgodnie z ustawą
o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz.
922).

Jednocześnie oświadczam, że przyjmuję do wiadomości:

- a) administratorem moich danych osobowych jest Ośrodek Adopcyjny
w,
- b) moje dane osobowe będą przetwarzane wyłącznie w celu realizacji
procedury adopcyjnej,
- c) moje dane osobowe mogą zostać udostępnione innym podmiotom, w tym
sądowi rodzinnemu lub innemu ośrodkowi adopcyjnemu, wyłącznie w celu
realizacji procedury adopcyjnej związanej z adopcją dziecka,
- d) udostępnienie danych jest dobrowolne. Odmowa ich podania jest
równoznaczna z brakiem możliwości realizacji procedury adopcyjnej,
- e) mam prawo dostępu do treści swoich danych i ich aktualizacji.

.....

(miejsce i data)

.....

(czytelny podpis)

Informacja:

Zgodnie z art. 161 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.), ośrodek adopcyjny gromadzi następujące informacje dotyczące kandydatów do adopcji dziecka:

- 1) imię i nazwisko,
- 2) data urodzenia,
- 3) obywatelstwo,
- 4) adres miejsca zamieszkania,
- 5) stan cywilny,
- 6) wykształcenie,
- 7) zawód,
- 8) miejsce pracy,
- 9) warunki mieszkaniowe,
- 10) źródła dochodu,
- 11) dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem wynikające z zaświadczenia lekarskiego,
- 12) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

Mając na względzie dobro dziecka i przyszłej rodziny adopcyjnej, a także właściwy dobór rodziny adopcyjnej do dziecka, Ośrodek Adopcyjny w zakresie informacji o kandydatach na rodziców adopcyjnych może także przetwarzać:

- a) informację o pozostawaniu wcześniej przez kandydata na rodzica adopcyjnego w innym związku małżeńskim,
- b) informację o dzieciach pozostających pod władzą rodzicielską lub na utrzymaniu kandydata na rodzica adopcyjnego,
- c) zdjęcie kandydatów na rodziców adopcyjnych.

.....

(miejscowość i data)

.....

(czytelny podpis)

WZÓR

**OŚWIADCZENIE KANDYDATÓW NA RODZICÓW ADOPCYJNYCH CZY
UBIEGALI SIĘ LUB PODDALI SIĘ PROCEDURZE ADOPCYJNEJ W
INNYM OŚRODKU ADOPCYJNYM**

.....

(imię, nazwisko kandydatów)

- Czy kiedykolwiek wcześniej ubiegała się Pani/ubiegał się Pan o adopcję dziecka

.....

.....

.....

(w przypadku odpowiedzi pozytywnej proszę wskazać kiedy i z jakim rezultatem)

- Czy kiedykolwiek wcześniej objęta była Pani/objęty był Pan procedurą adopcyjną w innym ośrodku adopcyjnym

.....

.....

.....

(w przypadku odpowiedzi pozytywnej proszę wskazać, w którym ośrodku adopcyjnym, w jakim okresie i z jakim rezultatem, w przypadku zakończenia współpracy z ośrodkiem adopcyjnym - proszę wskazać co było tego przyczyną)

.....

.....

(miejscowość i data)

(czytelny podpis kandydatów)

Załącznik nr 6 do Standardów realizacji zadań ośrodków adopcyjnych

WZÓR

**OŚWIADCZENIE KANDYDATÓW NA RODZICÓW ADOPCYJNYCH
W ZAKRESIE WŁADZY RODZICIELSKIEJ**

.....
(imię, nazwisko kandydatów)

Zgłaszając gotowość adopcji dziecka oświadczam, że nigdy nie zostałam/zostałem prawomocnym orzeczeniem sądu pozbawiona/y władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem, władza ta nie została mi zawieszona.

.....
(miejscowość i data)

.....
(czytelny podpis kandydatów)

WZÓR

.....
numer świadectwa

ŚWIADECTWO

ukończenia szkolenia dla kandydatów do adopcji dziecka

Pani/Pan

zam. w

ukończyła/ukończył szkolenie dla kandydatów do adopcji dziecka, organizowane w terminie:

od do

Szkolenie zostało zorganizowane przez Ośrodek Adopcyjny w w oparciu o program szkoleniowy *dla kandydatów do adopcji dziecka* zatwierdzony przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Decyzją nrz dnia r).

Świadectwo ukończenia szkolenia nie jest jednoznaczne z uzyskaniem kwalifikacji na rodzinę adopcyjną.

Szkolenie obejmowało następujące tematy:

.....
.....
.....

(data, pieczęć ośrodka adopcyjnego)

(podpis dyrektora/kierownika ośrodka adopcyjnego)

WZÓR

OPINIA KWALIFIKACYJNA

KANDYDATÓW NA RODZICÓW ADOPCYJNYCH

Ośrodek Adopcyjny w

.....

(dane adresowe ośrodka adopcyjnego)

Opinia kwalifikacyjna nr..... /¹

Pan..... ur.

w

Pani..... ur.

w

zamieszkali.....

w dniu..... po spełnieniu wymagań procedury adopcyjnej,
uzyskali pozytywną/negatywną opinię kwalifikacyjną na rodzinę adopcyjną Komisji
Kwalifikacyjnej Ośrodka Adopcyjnego w

.....

(data wystawienia)

.....

(podpis Przewodniczącego Komisji Kwalifikacyjnej)

¹ W przypadku zaistnienia jakichkolwiek wątpliwości, co do okoliczności będących podstawą uzyskania pozytywnej kwalifikacji, Komisja Kwalifikacyjna może w każdym czasie, do czasu prawomocnego zakończenia postępowania adopcyjnego przed sądem, cofnąć kandydatom na rodzinę adopcyjną wydaną pozytywną opinię. Zaświadczenie jest ważne trzy lata od daty wystawienia i po tym okresie wymaga aktualizacji, zgodnie z procedurą obowiązującą w Ośrodku Adopcyjnym w.....

WZÓR

OŚWIADCZENIE RODZICÓW ADOPCYJNYCH

O GOTOWOŚCI ADOPCJI RODZEŃSTWA ADOPTOWANEGO DZIECKA

.....

(imiona, nazwisko)

- Czy Ośrodek adopcyjny ma na bieżąco informować Panią/Pana o uregulowaniu sytuacji prawnej (zezwalającej na adopcję) rodzeństwa adoptowanego przez Panią/Pana dziecka?

.....

(zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.)

- Czy w chwili obecnej ma Pani/Pan gotowość adopcji w przyszłości kolejnego dziecka tych samych rodziców biologicznych?

.....

- Czy pozwala Pani/Pan Ośrodkowi Adopcyjnemu w na powiadomienie o ewentualnych poszukiwaniach kontaktu przez biologiczne rodzeństwo Waszego dziecka?

.....

Uwaga:

W przypadku udzielenia pozytywnych odpowiedzi, prosimy o zgłaszanie do Ośrodka Adopcyjnego w informacji o zmianie adresu zamieszkania i uaktualnianie danych kontaktowych.

.....

(miejsowość i data)

.....

(czytelny podpis)

Załącznik nr 10 do Standardów realizacji zadań ośrodków adopcyjnych

WZÓR

Rejestr Dzieci Zgłoszonych do Adopcji

Lp.	Nr. ewidencyjny	Imię i nazwisko dziecka	Data i miejsce urodzenia	Data zgłoszenia/podmiot zgłaszający	Miejsce pobytu dziecka	Sytuacja prawna dziecka		Kwalifikacja do adopcji (data i nr protokołu)		Postępowanie sądowe			Imię i nazwisko rodziny adopcyjnej/nr ewidencyjny	
						matka	ojciec	zakwalifikowano	nie zakwalifikowano	Data złożenia wniosku o styczność i adopcję	Terminy posiedzeń, prawomocność orzeczenia	Oznaczenie sądu, sygn. akt	Adopcja krajowa	Adopcja zagraniczna

Załącznik nr 11 do Standardów realizacji zadań ośrodków adopcyjnych

WZÓR

Rejestr Kandydatów na Rodziców Adopcyjnych

Lp.	Nr ewidencyjny	Imię, nazwisko	Data zgłoszenia	Stan cywilny i obywatelstwo	Adres zamieszkania		Miejsce pracy i wykształcenie		Szkolenie kandydatów na rodziców adopcyjnych, nr świadectwa		Opinia kwalifikacyjna / Nr zaświadczenia	Imię i nazwisko dziecka, nr ewidencyjny z rejestru	Data i miejsce urodzenia dziecka	Data złożenia wniosku do sądu	Oznaczenie sądu, sygn.. akt, terminy posiedzeń			
					M	Ż	M	Ż	data rozpoczęcia	data zakończenia					pozytywna	negatywna		

Załącznik nr 12 do Standardów realizacji zadań ośrodków adopcyjnych

WZÓR

REJESTR ŚWIADECTW

UKOŃCZENIA SZKOLENIA KANDYDATÓW NA RODZICÓW ADOPCYJNYCH

Lp.	Numer świadectwa	Imię i nazwisko uczestnika szkolenia	Adres zamieszkania	Termin szkolenia	Data wystawienia świadectwa	Uwagi

Załącznik nr 13 do Standardów realizacji zadań ośrodków adopcyjnych

WZÓR

REJESTR WSPARCIA I POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ, PEDAGOGICZNEJ

I Z ZAKRESU PRAWA RODZINNEGO

LP	Dane rodziny (ew. sygn.)		Data zgłoszenia do ośrodka	Data spotkania	Forma wsparcia	Sposób zakończenia sprawy	Uwagi
	rodziny adopcyjnej	rodziny naturalnej ¹					

¹ W przypadku udzielania wsparcia przez ośrodki adopcyjne dane rodziny naturalnej należy zanonimizować poprzez wpisywanie inicjałów rodziny (usunięcie zastrzeżenia w momencie zmiany ustawy i wprowadzeniu ustawowego upoważnienia do przetwarzania przez ośrodki adopcyjne danych osobowych rodziny naturalnej)

WZÓR

**REGULAMIN KOMISJI KWALIFIKACYJNEJ OŚRODKA
ADOPCYJNEGO**

1. W Ośrodku Adopcyjnym w oraz w jego Oddziałach/ Filiach w, działają Komisje Kwalifikacyjne.
2. Posiedzenia Komisji Kwalifikacyjnej zwołuje dyrektor Ośrodka, a w Oddziałach/Filiach odpowiednio zastępca dyrektora/ kierownik Oddziału.
3. W skład Komisji Kwalifikacyjnej wchodzi:
 - a) dyrektor Ośrodka Adopcyjnego lub zastępca dyrektora/kierownik Oddziału/Filii jako przewodniczący,
 - b) pedagodzy Ośrodka Adopcyjnego,
 - c) psychologowie Ośrodka Adopcyjnego,
 - d) lekarz i prawnik – z głosem doradczym,

Na posiedzenie Komisji Kwalifikacyjnej mogą zostać zaproszone inne osoby. Decyzję w tym zakresie podejmuje Przewodniczący Komisji.

Zadania Komisji Kwalifikacyjnej

4. Do zadań Komisji Kwalifikacyjnej należy, w szczególności:
 - a) kwalifikowanie dziecka do adopcji,
 - b) dokonanie oceny wstępnej kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - c) kwalifikowanie kandydatów na rodziców adopcyjnych do szkolenia przygotowującego ich do pełnienia roli rodziców adopcyjnych,
 - d) kwalifikowanie kandydatów na rodziców adopcyjnych po ukończeniu przez nich szkolenia,
 - e) sporządzanie opinii kwalifikacyjnej o kandydatach do adopcji dziecka,

- f) dobór rodziny adopcyjnej właściwej ze względu na indywidualne potrzeby dziecka,
- g) sporządzanie opinii kwalifikacyjnej w sprawie umieszczenia dziecka w rodzinie adopcyjnej właściwej ze względu na potrzeby dziecka.

Kwalifikowanie dziecka do adopcji

5. Do adopcji mogą być zakwalifikowane wyłącznie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną pozwalającą na adopcję, po wysłuchaniu dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają oraz stosownie do okoliczności uwzględnia jego zdanie.
6. Zakwalifikowanie dziecka do adopcji następuje na podstawie zgromadzonej przez ośrodek adopcyjny dokumentacji kwalifikacyjnej, w tym Karty Dziecka i obejmuje w szczególności:
 - a) ocenę sytuacji prawnej dziecka,
 - b) diagnozę psychologiczną oraz diagnozę zdrowotną dziecka,
 - c) określenie indywidualnych potrzeb dziecka w kontekście prawidłowego doboru rodziny,
 - d) ocenę stopnia możliwości nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w nowej rodzinie, dokonywaną przez psychologa,
 - e) ustalenie sytuacji prawnej rodzeństwa dziecka,
 - f) analizę aktualnych więzi dziecka z bliskimi mu osobami, dokonaną przez psychologa,
 - g) analizę całości sytuacji dziecka w celu zbadania, czy adopcja jest zgodna z dobrem dziecka.
7. Komisja Kwalifikacyjna, kwalifikując dziecko do adopcji krajowej, kieruje się zasadą, że rodzeństwo powinno być umieszczone w jednej rodzinie adopcyjnej, chyba że:

- a) uzna, na podstawie analizy całości sytuacji dziecka, że wspólne umieszczenie dziecka wraz z rodzeństwem w jednej rodzinie adopcyjnej nie jest zgodne z dobrem dziecka lub
 - b) uzna, że ze względu na dobro dziecka, z powodu nie znalezienia kandydatów do adopcji rodzeństwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami, możliwe jest umieszczenie rodzeństwa w różnych rodzinach adopcyjnych, za zgodą dzieci, z uwzględnieniem więzi emocjonalnych pomiędzy rodzeństwem.
8. Komisja Kwalifikacyjna, dokonując kwalifikacji dziecka do adopcji krajowej, w szczególności podejmując decyzję o rozdzieleniu rodzeństwa, bierze pod uwagę opinie przekazane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej bądź dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, dotyczące:
- a) zasadności adopcji dziecka,
 - b) kontaktów dziecka z rodziną biologiczną i wpływu tych kontaktów na dziecko,
 - c) zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie adopcyjnej,
 - d) braku możliwości umieszczenia wspólnie rodzeństwa w rodzinie adopcyjnej z powodu nieznalezienia kandydata do adopcji rodzeństwa.
9. Komisja Kwalifikacyjna w terminie 30 dni od sporządzenia Karty Dziecka dokonuje kwalifikowania dziecka do adopcji krajowej oraz doboru rodziny adopcyjnej właściwej ze względu na potrzeby dziecka.
- W przypadku niepozyskania kandydatów na rodziców adopcyjnych do adopcji dziecka spośród kandydatów oczekujących w tym ośrodku, Komisja Kwalifikacyjna przekazuje dokumentację dziecka do ośrodka prowadzącego WBD, nie później niż w terminie 30 dni od dnia sporządzenia Karty Dziecka.
10. Komisja Kwalifikacyjna może nie zakwalifikować dziecka do adopcji, jeżeli

nie jest to zgodne z jego dobrem, w szczególności, gdy:

- a) dziecko jest silnie związane emocjonalnie z rodziną lub osobą aktualnie sprawującą opiekę i wychowanie,
- b) dziecko ma ograniczoną zdolność do nawiązania więzi emocjonalnej w nowej rodzinie,
- c) dziecko ukończyło 13 rok życia i w oświadczeniu woli nie wyraża zgody na adopcję.

Kwalifikacja kandydatów na rodziców adopcyjnych

11. Komisja Kwalifikacyjna kwalifikuje kandydatów na szkolenie do pełnienia roli rodziców adopcyjnych po dokonaniu ich wstępnej oceny, uwzględniając:

- a) kwalifikacje osobiste, o których mowa w art. 114¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
- b) motywację do pełnienia roli rodzica adopcyjnego,
- c) wywiad adopcyjnego,
- d) wstępną diagnozę psychologiczną i pedagogiczną.

12. Komisja Kwalifikacyjna może odstąpić od kwalifikacji kandydatów na rodziców adopcyjnych na szkolenie, w przypadku rodziców adopcyjnych ubiegających się o adopcję kolejnego dziecka, którzy ukończyli wcześniej szkolenie dla kandydatów do adopcji dziecka i posiadają świadectwo ukończenia szkolenia.

13. Obowiązek ukończenia szkolenia i posiadania świadectwa ukończenia szkolenia organizowanego przez ośrodek adopcyjny nie dotyczy kandydatów do adopcji dziecka:

- a) spokrewnionych albo spowinowaconych z dzieckiem,
- b) którzy wcześniej adoptowali rodzeństwo dziecka,

- c) sprawujących nad dzieckiem rodzinną pieczę zastępczą (rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, prowadzący placówki typu rodzinnego), z wyjątkiem osób lub małżonków, niespełniających warunków dotyczących rodzin zastępczych w zakresie niezbędnych szkoleń, którym sąd powierzył tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie art. 109 § 2 pkt 5 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

14. Komisja Kwalifikacyjna może podjąć decyzję o warunkowym dopuszczeniu kandydatów na rodziców adopcyjnych do szkolenia, o którym mowa w pkt 11, w przypadku wystąpienia przejściowych przeszkód spowodowanych sytuacją rodzinną lub osobistą kandydatów na rodziców adopcyjnych.

15. Kwalifikowanie kandydatów na rodziców adopcyjnych po ukończeniu szkolenia obejmuje:

- a) przedstawienie przez pracownika merytorycznego ośrodka adopcyjnego informacji o kandydatach na rodziców adopcyjnych oraz opinii o kwalifikacjach osobistych kandydatów na rodziców adopcyjnych wraz z propozycją udzielenia lub odmowy kwalifikacji na rodzinę adopcyjną,
- b) Komisja Kwalifikacyjna po dokonaniu szczegółowej analizy, w tym analizy sytuacji osobistej, zdrowotnej, rodzinnej i majątkowej kandydatów na rodziców adopcyjnych oraz po zapoznaniu się ze zgromadzoną podczas procedury adopcyjnej dokumentacją, wydaje opinię pozytywną lub negatywną o kwalifikacji na rodzinę adopcyjną,
- c) wydanie przez Komisję Kwalifikacyjną pozytywnej opinii o kandydatach oznacza zgodę Komisji na umożliwienie im w przyszłości kontaktu z zakwalifikowanym do adopcji dzieckiem.

16. Komisja Kwalifikacyjna może odroczyć kwalifikację kandydatów na rodziców adopcyjnych, w przypadku wystąpienia przejściowych przeszkód spowodowanych sytuacją rodzinną lub osobistą kandydatów na rodziców adopcyjnych.

17. Komisja Kwalifikacyjna w przypadku wątpliwości dotyczących kandydatów na rodziców adopcyjnych, może przeprowadzić z nimi dodatkowe spotkania, rozmowy, konsultacje, aby wyjaśnić zaistniałe wątpliwości.
18. Komisja Kwalifikacyjna informuje kandydatów na rodziców adopcyjnych, którzy nie uzyskali pozytywnej opinii o przyczynach odmowy kwalifikacji na rodziców adopcyjnych.
19. Komisja Kwalifikacyjna informuje kandydatów na rodziców adopcyjnych, którzy nie uzyskali pozytywnej opinii kwalifikacyjnej o możliwości ponownego rozpoczęcia procedury adopcyjnej w tym ośrodku, w przypadku ustania przyczyny odmowy lub o możliwości rozpoczęcia procedury w innym ośrodku adopcyjnym.
20. Komisja Kwalifikacyjna może w każdym czasie, aż do prawomocnego zakończenia postępowania o adopcję przed sądem, cofnąć kandydatom na rodziców adopcyjnych wydaną pozytywną opinię kwalifikacyjną w przypadku:
 - a) ujawnienia istniejących a wcześniej nieznanymi faktów oraz okoliczności istotnych dla zakwalifikowania kandydatów na rodziców adopcyjnych,
 - b) wystąpienia nowych okoliczności istotnych dla zakwalifikowania kandydatów na rodziców adopcyjnych.
21. Komisja Kwalifikacyjna dokonuje kwalifikacji kandydatów na rodziców adopcyjnych nie później niż w terminie 6 tygodni od dnia zakończenia szkolenia, o którym mowa w pkt 11.
22. Komisja Kwalifikacyjna, kwalifikując kandydatów na rodziców adopcyjnych, w uzasadnionych przypadkach, może określić wiek dziecka lub możliwości adoptowania przez kandydatów rodzeństwa.
23. Pozytywna opinia kwalifikacyjna kandydatów na rodziców adopcyjnych, wydana przez Komisję Kwalifikacyjną obowiązuje w procedurze adopcyjnej przez okres trzech lat od dnia jej wydania. Po upływie tego terminu, Komisja Kwalifikacyjna może dokonać ponownej analizy zgromadzonej dokumentacji

i w razie potrzeby przeprowadzić dodatkową diagnozę kandydatów na rodziców adopcyjnych oraz wywiad adopcyjny.

24. Komisja Kwalifikacyjna dokonuje doboru kandydatów na rodziców adopcyjnych do dziecka zakwalifikowanego do adopcji, uwzględniając w szczególności indywidualne potrzeby dziecka.

25. Komisja Kwalifikacyjna może podjąć decyzję o umieszczeniu dziecka w innej rodzinie adopcyjnej niż jego rodzeństwa, jeżeli rodzina adopcyjna, która wcześniej adoptowała rodzeństwo tego dziecka nie wyraża woli adopcji kolejnego dziecka lub adopcja przez tą rodzinę nie jest zgodna z dobrem dziecka.

26. W przypadku, gdy gotowość adopcji dziecka zgłoszą:

- a) osoby spokrewnione lub spowinowacone z dzieckiem,
- b) rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka, w których dziecko przebywa,
- c) osoby, które już adoptowały rodzeństwo dziecka,

Komisja Kwalifikacyjna po zakwalifikowaniu dziecka do adopcji nie wszczyna postępowania w zakresie poszukiwania kandydatów do adopcji tego dziecka, a wszczęte zawiesza. Wszczęcie lub podjęcie postępowania w zakresie poszukiwania kandydatów do adopcji dziecka następuje wówczas, gdy osoby zgłaszające gotowość adopcji dziecka wskazane wyżej w pkt a, b i c nie uzyskają pozytywnej wstępnej oceny Komisji Kwalifikacyjnej.

28. Dokumenty, które stanowią podstawę prac Komisji Kwalifikacyjnej przygotowują pracownicy merytoryczni ośrodka adopcyjnego, prowadzący sprawę dziecka oraz kandydatów na rodziców adopcyjnych.

29. Posiedzenia Komisji Kwalifikacyjnej zwoływane są w zależności od ilości napływających spraw, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu.

30. Posiedzenia Komisji Kwalifikacyjnej są protokołowane, a jej obrady mają charakter poufny.

WZÓR

**REGULAMIN
WOJEWÓDZKIEGO BANKU DANYCH**

Część ogólna

1. W ośrodku adopcyjnym, wyznaczonym przez marszałka województwa, ogłoszonym w dzienniku urzędowym województwa, prowadzony jest bank danych o dzieciach z terenu województwa oczekujących na adopcję, zwany Wojewódzkim Bankiem Danych (WBD).
2. WBD przyjmuje dokumentację kwalifikacyjną dzieci zakwalifikowanych do adopcji z ośrodków adopcyjnych działających na terenie danego województwa oraz WBD z pozostałych województw.
3. WBD przetwarza informacje o dzieciach zakwalifikowanych do adopcji, dla których nie pozyskano kandydatów na rodziców adopcyjnych w ośrodku, który zakwalifikował dziecko do adopcji krajowej.

Zgłaszanie dzieci do Wojewódzkiego Banku Danych

4. W przypadku, gdy ośrodek adopcyjny kwalifikujący dziecko do adopcji krajowej nie pozyskał kandydatów na rodziców adopcyjnych, właściwych ze względu na indywidualne potrzeby dziecka, przekazuje do WBD następującą dokumentację kwalifikacyjną dziecka:
 - a) dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do adopcji,
 - b) Kartę Dziecka,

c) przekazane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej bądź dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego opinie o:

- zasadności adopcji dziecka,
- kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko,
- zasadności adopcji związanej ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie adopcyjnej,
- możliwości nieumieszczania wspólnie rodzeństwa w rodzinie adopcyjnej z powodu nieznalesienia kandydata do adopcji rodzeństwa;

d) aktualną dokumentację dziecka, w tym:

- zupełny odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub półsierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica,
- dokumentację o stanie zdrowia dziecka oraz orzeczenia lekarskie,
- świadectwa szkolne i opinie z placówek edukacyjnych,
- orzeczenia, opinie i diagnozy psychologiczne dotyczące dziecka, z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych, udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz konieczności objęcia dziecka pomocą profilaktyczno-wychowawczą lub resocjalizacyjną albo specjalistycznym leczeniem i rehabilitacją.

5. WBD w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania dokumentacji kwalifikacyjnej, o której mowa w pkt. 4, przekazuje ją do pozostałych ośrodków adopcyjnych działających na terenie danego województwa oraz do ośrodków adopcyjnych prowadzących WBD w pozostałych województwach, celem poszukiwania dla dziecka rodziny adopcyjnej.

6. W przypadku stwierdzenia uchybień lub konieczności pozyskania dodatkowych informacji, WBD przed przekazaniem dokumentacji ośrodkom

adopcyjnym na terenie województwa oraz ośrodkom adopcyjnym prowadzącym WBD w pozostałych województwach, może żądać uzupełnienia lub aktualizacji dokumentacji. Żądanie uzupełnienia lub aktualizacji dokumentacji kwalifikacyjnej wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w pkt. 5.

7. WBD po otrzymaniu dokumentacji dziecka z ośrodka adopcyjnego prowadzącego WBD w innym województwie, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania dokumentacji, przekazuje ją ośrodkom adopcyjnym działającym na terenie danego województwa, w celu poszukiwania dla dziecka rodziny adopcyjnej.
8. W przypadku nieznaalezienia kandydatów do adopcji dziecka w terminie 55 dni od dnia wysłania przez ośrodek adopcyjny prowadzący WBD dokumentacji kwalifikacyjnej dziecka do ośrodków adopcyjnych na terenie województwa oraz do ośrodków adopcyjnych prowadzących WBD w pozostałych województwach, ośrodek adopcyjny prowadzący WBD przekazuje w terminie 3 dni roboczych dokumentację do ośrodka adopcyjnego prowadzącego Centralny Bank Danych (CBD).
9. W przypadku prawomocnego postanowienia sądu o adopcji, ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do adopcji, w terminie 7 dni od uprawomocnienia się postanowienia, informuje o treści postanowienia WBD i CBD.
10. Po uzyskaniu informacji o prawomocnym postanowieniu sądu o adopcji, WBD wstrzymuje poszukiwania dla tego dziecka rodziny adopcyjnej na terenie danego województwa i innych województw.

WZÓR

REGULAMIN CENTRALNEGO BANKU DANYCH

Część ogólna

1. Centralny Bank Danych (CBD) przetwarza dane dzieci zakwalifikowanych do adopcji przez ośrodki adopcyjne, dla których nie pozyskano kandydatów na rodziców adopcyjnych na terenie kraju.
2. CBD prowadzi ośrodek adopcyjny wyznaczony obwieszczeniem ministra właściwego do spraw rodziny, na podstawie ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadania Centralnego Banku Danych

3. CBD przyjmuje dokumentację kwalifikacyjną wraz z informacjami o dzieciach zakwalifikowanych do adopcji, przekazaną przez ośrodki adopcyjne prowadzące Wojewódzkie Banki Danych (WBD).
4. CBD dokonuje kwalifikacji dziecka do adopcji zagranicznej i sporządza dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do adopcji zagranicznej w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania dokumentacji dziecka z WBD. Dokonując kwalifikacji dziecka do adopcji zagranicznej, może zasięgnąć opinii ministra właściwego do spraw rodziny.
5. CBD sporządza listę wszystkich dzieci zakwalifikowanych do adopcji zagranicznej, a następnie przekazuje ją ośrodkom adopcyjnym upoważnionym obwieszczeniem ministra właściwego do spraw rodziny do współpracy z organami centralnymi innych państw lub licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi, zwany dalej upoważnionym ośrodkiem adopcyjnym.

6. CBD zwraca się o uzupełnienie lub aktualizację dokumentacji dziecka w przypadku stwierdzenia uchybień lub konieczności pozyskania dodatkowych informacji. Żądanie uzupełnienia lub aktualizacji dokumentacji kwalifikacyjnej wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w pkt 4.
7. W przypadku nie zakwalifikowania dziecka do adopcji zagranicznej, CBD informuje o tym ośrodek adopcyjny kwalifikujący dziecko do adopcji krajowej wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem przyczyn nie zakwalifikowania dziecka do adopcji zagranicznej - w terminie 3 dni roboczych.
8. CBD w terminie 3 dni roboczych od dnia sporządzenia kwalifikacji dziecka do adopcji zagranicznej, przekazuje ten dokument wraz z ewentualnym uzupełnieniem dokumentów kwalifikacyjnych upoważnionemu ośrodkowi adopcyjnemu.
9. CBD ustala ośrodek, który będzie prowadził adopcję zagraniczną dziecka oraz przesyła informacje o zakwalifikowaniu dziecka do adopcji zagranicznej i o ośrodku prowadzącym procedurę adopcji zagranicznej do ośrodka adopcyjnego, który zakwalifikował dziecko do adopcji krajowej i do WBD.
10. Lista dzieci zakwalifikowanych do adopcji zagranicznej ułożona w porządku alfabetycznym jest dzielona równo pod względem procedur adopcyjnych pomiędzy upoważnione ośrodki adopcyjne, przy udziale przedstawicieli tych ośrodków.
11. Na liście dzieci, o której mowa w pkt 10 nie umieszcza się dzieci, w odniesieniu do których:
 - a) upoważniony ośrodek adopcyjny prowadził lub prowadzi procedurę adopcji zagranicznej rodzeństwa dziecka objętego procedurą,
 - b) dziecko powtórnie zostało zgłoszone do adopcji zagranicznej po uprzednim zawieszeniu procedury adopcyjnej, jej wstrzymaniu lub w przypadku podjęcia decyzji o rozdzieleniu rodzeństwa.

12. W przypadkach wymienionych w pkt 11, dokumentacja dziecka przekazywana jest do upoważnionego ośrodka adopcyjnego, który prowadzi lub prowadził procedurę adopcji zagranicznej.
13. W przypadku, gdy dziecko nie może być adoptowane przez rodzinę, która adoptowała jego rodzeństwo, a dziecko zostało zakwalifikowane do adopcji zagranicznej, upoważniony ośrodek adopcyjny dokłada wszelkich starań, by dziecko wychowywało się w tym samym kraju, w którym przebywa adoptowane rodzeństwo.
14. Upoważniony ośrodek adopcyjny, po zakwalifikowaniu dziecka do adopcji zagranicznej, przesyła informację o dziecku pełnomocnikom organizacji lub ośrodków adopcyjnych licencjonowanych przez rządy innych państw.
15. Upoważniony ośrodek adopcyjny, nie rzadziej niż raz na pół roku, sporządza listę dzieci, dla których nie pozyskał rodziny i przekazuje ją pozostałym upoważnionym ośrodkom adopcyjnym.
16. Ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do adopcji krajowej, niezwłocznie zawiadamia WBD oraz upoważniony ośrodek adopcyjny o zmianie sytuacji dziecka, która ma istotny wpływ na przebieg procedury adopcyjnej, w szczególności o wszelkich wnioskach złożonych do sądu w sprawach dziecka lub o zawieszeniu procedury adopcyjnej dziecka.
17. Upoważniony ośrodek adopcyjny, po uzyskaniu informacji jak w pkt 16, powinien podjąć decyzję o zawieszeniu procedury adopcji zagranicznej dziecka.
18. Ośrodek adopcyjny, który zakwalifikował dziecko do adopcji krajowej niezwłocznie zawiadamia WBD oraz upoważniony ośrodek adopcyjny prowadzący procedurę adopcji zagranicznej dziecka o ustaniu przyczyny zawieszenia procedury adopcyjnej oraz możliwości wznowienia procedury adopcji zagranicznej.
19. Upoważniony ośrodek adopcyjny, po uzyskaniu informacji jak w pkt 18, podejmuje decyzję o wznowieniu procedury adopcji zagranicznej dziecka.

20. Upoważniony ośrodek adopcyjny po znalezieniu kandydata mającego miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, sporządza dokument potwierdzający dobór kandydata do adopcji dziecka i przesyła ten dokument do WBD oraz ośrodka adopcyjnego, który kwalifikował dziecko do adopcji, celem wstrzymania poszukiwania w kraju kandydatów na rodzinę adopcyjną.
21. Upoważniony ośrodek adopcyjny umożliwia rodzinie zagranicznej kontakt z dzieckiem dopiero po wydaniu zgody przez organ centralny. Jeżeli adopcja zagraniczna następuje między członkami rodziny, kontakt dziecka z rodziną zagraniczną nie wymaga zgody organu centralnego.
22. Jeżeli ośrodek adopcyjny dokonał doboru rodziny według procedur adopcji krajowej do dziecka zakwalifikowanego do adopcji zagranicznej, ośrodek ten zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o doborze upoważniony ośrodek adopcyjny prowadzący procedurę adopcji zagranicznej tego dziecka.
23. Upoważniony ośrodek adopcyjny, po uzyskaniu informacji jak w pkt 22, podejmuje decyzję o zawieszeniu procedury adopcji zagranicznej dziecka.
24. Upoważniony ośrodek adopcyjny, po dokonaniu doboru rodziny zagranicznej, prawidłowym przebiegu kontaktu z dzieckiem, akceptacji przez dziecko rodziny i gotowości rodziny do adopcji, przekazuje dokumentację kwalifikacyjną, dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do adopcji zagranicznej oraz dokumentację dotyczącą kandydatów do adopcji dziecka organowi centralnemu w celu wydania przez ten organ rozstrzygnięcia w przedmiocie zgody na adopcję zagraniczną dziecka.
25. Po uzyskaniu od WBD informacji o prawomocnym postanowieniu sądu o adopcji, CBD wstrzymuje poszukiwania dla tego dziecka rodziny adopcyjnej za granicą.

***Standardy współpracy z przedstawicielem organów centralnych
innych państw lub licencjonowanych przez rządy innych państw
organizacji lub ośrodków adopcyjnych***

26. Po uzyskaniu przez CBD informacji od przedstawiciela organów centralnych innych państw lub licencjonowanych przez rządy innych państw organizacji lub ośrodków adopcyjnych, zwanego dalej przedstawicielem, że za granicą Rzeczypospolitej Polskiej znaleziono rodzinę, która mogłaby adoptować dziecko, wszystkie czynności procedury adopcyjnej dokonywane są za pośrednictwem upoważnionych ośrodków adopcyjnych. Dodatkowe informacje o dziecku, konieczne do podjęcia decyzji o adopcji, przedstawiciel może uzyskać wyłącznie w ośrodku adopcyjnym, który zakwalifikował dziecko do adopcji. Niedopuszczalne jest - bez pośrednictwa tego ośrodka - kontaktowanie się przedstawiciela z rodziną lub instytucjonalną pieczę zastępczą, w której dziecko przebywa.
27. Podczas procedury adopcyjnej, przedstawiciel zapewnia pomoc i wsparcie kandydatom na rodziców adopcyjnych w czasie ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
28. Podczas przebiegu osobistej styczności dziecka z kandydatami na rodziców adopcyjnych, przedstawiciel współpracuje z ośrodkiem adopcyjnym, który zakwalifikował dziecko do adopcji.
29. Przedstawiciel organów centralnych innych państw lub licencjonowanych przez rządy innych państw organizacji lub ośrodków adopcyjnych, który współpracuje z polskimi ośrodkami adopcyjnymi, posługuje się językiem polskim oraz językiem kraju, którego jest przedstawicielem.
30. Upoważniony ośrodek adopcyjny jest obowiązany niezwłocznie poinformować ministra właściwego do spraw rodziny o nieprawidłowościach w przebiegu współpracy z organami centralnymi innych państw lub licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi.

Obowiązek ten dotyczy także informacji uzyskanych od ośrodka adopcyjnego, który zakwalifikował dziecko do adopcji.

II. Proponowane zmiany w przepisach aktów wykonawczych:

1. w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2015 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu adopcyjnego oraz wzoru karty dziecka, w tym metryki prowadzenia sprawy (Dz.U. poz. 1303) proponuje się następujące zmiany:

1. w załączniku nr 2:

w części VII w pkt 6 w miejsce „pediatry” wpisać „lekarz podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarz specjalista”, a w miejscu „podpis i pieczętka pediatry” umieścić „podpis i pieczętka lekarza”

2. w Metryce prowadzenia sprawy:

Proponuje się uporządkowanie „Metryki prowadzenia sprawy” poprzez: podział postępowania adopcyjnego na 4 części, z chronologią zadań ośrodków adopcyjnych, wynikającą z ustawy. Da to możliwość podmiotom monitorującym i kontrolującym ośrodek adopcyjny skutecznej analizy realizacji zadań przez ośrodek:

1. czynności na etapie ośrodka adopcyjnego kwalifikującego dziecko do adopcji krajowej;
2. czynności na etapie wojewódzkiego banku danych;
3. czynności na etapie centralnego banku danych;
4. czynności na etapie postępowania sądowego.

Dla większej czytelności projektu, poniżej przedstawiona zostanie obowiązująca Metryka, w której kolorem zielonym zostały zaznaczone proponowane zmiany.

METRYKA PROWADZENIA SPRAWY

Dane osobowe dziecka: Imię (imiona): Nazwisko: Data i miejsce urodzenia:					
Oznaczenie Sprawy ¹					
CZYNNOŚCI NA ETAPIE OŚRODKA ADOPCYJNEGO KWALIFIKUJĄCEGO DZIECKO DO ADOPCJI KRAJOWEJ					
Lp.	Czynność	Data czynności	Identyfikator dokumentu ²	Imię i nazwisko osoby realizującej czynność	Uwagi
1.	Zgłoszenie informacji o dziecku do ośrodka adopcyjnego (art.164 ust.1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015r. poz.332, z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą)				
2.	Wystąpienie o przekazanie opinii oraz dokumentacji, o których mowa w art.139a ustawy (art.164 ust.2 pkt 1 ustawy)				

¹ Data wszczęcia lub znak sprawy oraz wskazanie ośrodka adopcyjnego prowadzącego sprawę

² Wskazanie jest możliwe przez podanie daty dokumentu (jeżeli w sprawie jest tylko jeden dokument z określoną datą) lub znaku pisma, lub innego niepowtarzalnego w danej sprawie identyfikatora dokumentu, do którego odnosi się dana czynność. Dopuszcza się dodatkowe oznaczenie dokumentów w sprawie w celu ułatwienia powiązania ich z wpisem w metryce sprawy.

3.	Wystąpienie do wojewódzkiego banku danych o ustalenie sytuacji prawnej dziecka (art.164 ust.3 ustawy)				
4.	Przekazanie przez wojewódzki bank danych informacji o sytuacji prawnej dziecka (art.164 ust.4 ustawy)				
5.	Sporządzenie karty dziecka (art.164 ust.2 pkt 2 ustawy)				
6.	Kwalifikacja dziecka do przysposobienia krajowego (art.164 ust.5 ustawy)				
7.	Wskazanie kandydatów do przysposobienia dziecka z rejestru kandydatów ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia				
8.	Przekazanie dokumentacji kwalifikacyjnej dziecka do właściwego wojewódzkiego banku danych (art.164 ust.6 ustawy)				
CZYNNOŚCI NA ETAPIE WOJEWÓDZKIEGO BANKU DANYCH					
9.	Wpływ dokumentacji kwalifikacyjnej dziecka do właściwego wojewódzkiego banku danych (art.164 ust.6 ustawy)				
10.	Wystąpienie o uzupełnienie lub aktualizację dokumentacji kwalifikacyjnej (art.164 ust.8 ustawy)				

11.	Przekazanie dokumentacji kwalifikacyjnej przez wojewódzki bank danych ośrodkom adopcyjnym na terenie własnego województwa i wojewódzkim bankom danych w pozostałych województwach (art.164 ust.7 ustawy)				
12.	Przekazanie dokumentacji kwalifikacyjnej przez wojewódzkie banki danych ośrodkom adopcyjnym na terenie ich województwa (art.164 ust.9 ustawy)				
13.	Wskazanie kandydata do przysposobienia dziecka				
14.	Uzyskanie informacji o prawomocnym zakończeniu sprawy lub informacji o zawieszeniu postępowania w WBD				
15	Przekazanie dokumentacji kwalifikacyjnej do centralnego banku danych (art.164 ust.10 ustawy)				
CZYNNOŚCI NA ETAPIE CENTRALNEGO BANKU DANYCH					
16.	Wpływ dokumentacji kwalifikacyjnej do centralnego banku danych (art.164 ust.10 ustawy)				
17.	Wystąpienie o uzupełnienie lub aktualizację dokumentacji kwalifikacyjnej (art.164 ust.12 ustawy)				
18.	Kwalifikacja dziecka do przysposobienia				

	międzynarodowego (art.164 ust. 11 ustawy)				
19.	Przekazanie informacji o kwalifikacji dziecka do przysposobienia międzynarodowego ośrodkowi adopcyjnemu odpowiedzialnemu za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego wraz informacją o upoważnionym ośrodku prowadzącym przysposobienie międzynarodowe				
20.	Brak kwalifikacji dziecka do przysposobienia międzynarodowego (art.164 ust.14 ustawy)				
21.	Przekazanie informacji o braku kwalifikacji dziecka do przysposobienia międzynarodowego ośrodkowi adopcyjnemu odpowiedzialnemu za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego (art.164 ust. 14 ustawy)				
22.	Pozyskanie informacji o zmianie sytuacji dziecka (art.164 ust. 15 ustawy)				
23.	Ponowna kwalifikacja dziecka do przysposobienia międzynarodowego (art.164 ust.15 ustawy)				
24.	Przekazanie upoważnionemu ośrodkowi adopcyjnemu dokumentacji kwalifikacyjnej wraz z dokumentem potwierdzającym zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia międzynarodowego (art.164 ust.16 ustawy)				

25.	Wskazanie kandydata do przysposobienia dziecka (art.164 ust.17 ustawy)				
26.	Przekazanie organowi centralnemu dokumentacji potwierdzającej zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia międzynarodowego oraz dotyczącej kandydata do przysposobienia dziecka (art.164 ust.18 ustawy)				
27.	Rozstrzygnięcie w przedmiocie zgody, o której mowa w art.17 Konwencji Haskiej, wraz ze wskazaniem rodzaju rozstrzygnięcia (art.164 ust.20 ustawy)				
CZYNNOŚCI NA ETAPIE POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO					
28.	Data złożenia wniosku do Sądu o osobistą styczność i wniosku o adopcję				
29.	Data przejęcia bezpośredniej opieki nad dzieckiem przez kandydatów na rodziców adopcyjnych				
30.	Terminy posiedzeń/sygnatura akt				
31.	Data prawomocnego postanowienia w sprawie o adopcję				

2. w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz.U. poz. 213) proponuje się wprowadzenie zmian, które mają na celu zobrazowanie w sposób czytelny realizacji przez ośrodki adopcyjne zadań wynikających z ustawy.

Poniżej przedstawiona zostanie obowiązująca Tabela G „Informacja statystyczna na temat działalności ośrodków adopcyjnych”, w której kolorem zielonym zostały zaznaczone proponowane zmiany.

Tabela G. Informacja statystyczna na temat działalności ośrodków adopcyjnych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	2	3
1.	Ośrodki adopcyjne	
1.1.	prowadzone przez samorząd województwa	
1.2.	prowadzone przez podmiot na zlecenie samorządu województwa	
2.	Poradnictwo prowadzone przez ośrodki adopcyjne dla:	
2.1.	kandydatów na rodziców adopcyjnych (art.160. ust.1 ustawy)	
2.2.	poradnictwo i wsparcie w postępowaniu postadopcyjnym (art. 160 ust. 2 ustawy)	
2.3.	poradnictwo i wsparcie dla dorosłych adoptowanych	
2.4.	rodzin naturalnych	
3.	Szkolenia prowadzone przez ośrodki adopcyjne dla: ¹	
3.1.	kandydatów na rodziców adopcyjnych	
4.	Wsparcie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w prowadzeniu szkoleń (art. 156 ust. 1 pkt 11a i pkt 11b ustawy)	
5.	Posiedzenia w sprawie okresowej sytuacji dziecka, w tym: ²	
5.1.	dzieci, których sprawy były przedmiotem posiedzeń ³	

¹ Należy wykazać liczbę osób przeszkolonych, w tym oboje małżonków oraz osoby przysposabiające niepozostające w związku małżeńskim

² Należy podać ilość posiedzeń

³ Należy podać liczbę omawianych dzieci na każdym posiedzeniu zespołu

6.	Opinia kwalifikacyjna dla kandydata do przysposobienia dziecka, w tym:	
6.1.	Kandydata pozostającego w związku małżeńskim	
6.2.	kandydata niepozostającego w związku małżeńskim	
6.3	Liczba pozytywnych opinii kwalifikacyjnych	
6.3	Liczba negatywnych opinii kwalifikacyjnych	
7.	Liczba dzieci zgłoszonych do przysposobienia, w tym:	
7.1.	liczba dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia	
7.2.	liczba dzieci niezakwalifikowanych do przysposobienia	
7.3	liczba rodzeństw zakwalifikowanych do przysposobienia	
7.4	liczba decyzji o rozdzieleniu rodzeństwa zakwalifikowanego do przysposobienia ⁴	
8.	Ilość posiedzeń Komisji Kwalifikacyjnej ośrodka adopcyjnego	
9.	Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w przygotowaniu wniosków do sądu o przysposobienie dziecka	
10.	Dzieci, w stosunku do których złożono do sądu wnioski o przysposobienie, w tym: ⁵	
10.1.	dzieci przysposobione zakwalifikowane uprzednio do przysposobienia przez ośrodek adopcyjny działający na terenie województwa	
10.2.	dzieci przysposobione zakwalifikowane uprzednio do przysposobienia przez ośrodek adopcyjny działający na terenie województwa, zgłoszone do wojewódzkiego banku danych	
10.3.	dzieci przysposobione przez osoby wskazane w art.170 ust.1 pkt 1 ustawy	
10.4.	dzieci przysposobione przez osoby wskazane w art.170 ust.1 pkt 2 ustawy	
10.5	dzieci przysposobione przez rodziny lub osoby przysposabiające niepozostające w związku małżeńskim, inne niż wskazane w art.170 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy, które wcześniej przysposobiły rodzeństwo dziecka	
10.6	Liczba opinii wydanych w trybie art. 586 § 4 k.p.c.	

⁴ Liczbę podjętych decyzji o rozdzieleniu rodzeństwa określa się poprzez wskazanie liczby potencjalnych kandydatów do przysposobienia rozdzielonego rodzeństwa.

⁵ Dzieci przysposobione wykazywane są w województwie, na którego terenie zakwalifikowano dziecko do przysposobienia

11.	Dzieci przysposobione zakwalifikowane uprzednio do przysposobienia przez ośrodek adopcyjny działający na terenie innego województwa	
12.	Liczba rodzin, które adoptowały dziecko w adopcji krajowej	
13.	Dzieci zakwalifikowane do adopcji przez ośrodek lokalny, które uzyskały kwalifikacje do adopcji międzynarodowej	
14.	Dzieci adoptowane w adopcji międzynarodowej, w tym: ⁶	
14.1.	dzieci adoptowane w adopcji międzynarodowej objęte nadzorem ośrodka, który zakwalifikował dziecko w trakcie procedury adopcyjnej	
15	Liczba rodzin, które adoptowały dziecko w adopcji międzynarodowej	
16.	Działalność promocyjna Ośrodka (spotkania promujące ideę adopcji, festyny, sympozja, konferencje itp)	

⁶ Dzieci przysposobione wykazywane są w województwie, na terenie którego działają ośrodki upoważnione do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi

3. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 274, poz. 1620) proponuje się uzupełnienie zakresu programowego szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego o dodatkowy moduł, który będzie obejmował szkolenie dla kandydatów w zakresie przygotowania dziecka przebywającego w pieczy zastępczej do adopcji. Moduł obejmować będzie 4 godziny dydaktyczne. Zajęcia prowadzone powinny być przez pracownika ośrodka adopcyjnego, w ramach wsparcia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w prowadzeniu szkoleń dla tych osób, w myśl proj. art. 156 ust. 1 pkt 11a i pkt 11b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Proponuje się wprowadzenie zmiany do § 2 ust. 1 rozporządzenia poprzez dodanie do zakresu programowego szkoleń pkt 11a, obejmującego wiedzę w zakresie przygotowania dziecka do adopcji oraz zmianę § 2 ust. 2 poprzez dodanie *in fine* „ oraz 4 godziny szkolenia z zakresu, o którym mowa w pkt 11a.”.

Dotychczasowe doświadczenie pracy ośrodków adopcyjnych wskazuje, że w wielu przypadkach rodziny zastępcze nie zawsze radzą sobie z problemami, jakie mogą wystąpić podczas sprawowania pieczy zastępczej w omawianym wyżej zakresie. Przygotowanie dziecka do ewentualnej adopcji jest bardzo ważne. W sytuacji adoptowania dziecka istotne jest, aby było do tego przygotowywane przez swych opiekunów. Przy pełnej akceptacji i wsparciu dotychczasowych opiekunów łatwiej mu będzie wejść w pozytywne relacje z pojawiającą się w jego życiu rodziną adopcyjną, co ma ogromne znaczenie dla nawiązywania i budowania nowych dla dziecka więzi.